

Pogledi vodij

VODSTVO KGBL

Polona Češarek

Ob našem jubileju

Platon je dejal, da je glasbena vzgoja najpomembnejši inštrument, saj ritem in harmonija dospeta do skrivnih kotičkov duše.

Prvi ravnatelj Konservatorija, Matej Hubad, je imel vizijo, voljo in pogum, da je s sodelavci uspešno izpeljal ustanovitev prvega konservatorija na Slovenskem. Ustanovil je šolo, ki je mladim umetnikom omogočila pridobitev poklicne izobrazbe.

Množice mladih so na različnih lokacijah odkrivale skrivnosti glasbe in plesa. Ime ustanove se je večkrat spremenilo, nastajali so novi oddelki in šola je iz leta v leto postajala boljše opremljena. Generacije ravnateljev in pedagogov so skrbeli za nenehno strokovno rast in izboljšave prostorskih pogojev.

Polona Češarek, ravnateljica organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL in direktorica KGBL. Vir: Jaka Babnik.

Sedanja generacija s spoštovanjem nadaljuje in gradi na preteklih dosežkih ter optimistično zre v prihodnost. Sledi smernicam sodobne šole, drzno uporablja nova dognanja in jih uspešno vpeljuje v pedagoški proces.

V vseh teh letih je šola z uspešno vodenjo kadrovske politike, doma in na tujem, dosegla zavidljiv ugled in zaslužena priznanja. Iz nje je izšla cela vrsta pevcev, instrumentalistov, skladateljev, dirigentov, plesalcev in pedagogov, ki so danes nosilci plesnega in glasbenega ustvarjanja in poustvarjanja na Slovenskem in v tujini, ter so odlični kulturni ambasadorji Republike Slovenije.

Naj se ob našem jubileju zahvalim vsem, ki so ob reformah, ki marsikdaj niso upoštevale specifičnosti glasbenega in plesnega izobraževanja, znali ohraniti pridobljeno raven strokovnosti in kljub takratnim prostorskim težavam poskrbeli za nemoteno in uspešno šolanje tako mladih glasbenikov kot plesalcev.

V letu 2008 je šola pridobila novo stavbo na Lžanski cesti. Novi prostori omogočajo nove možnosti razvoja. Veseli smo, da smo v jubilejnem letu prenovili stavbo na Vegovi in ob tem pridobili tudi novo koncertno dvorano. Nadarjeni otroci si zaslužijo najboljše. Želimo si, da bi bili znanjci ponosni na naše delo in rezultate.

Iskrena hvala vsem avtorjem zbornika, ki so s svojimi prispevki nazorno orisali potek dogodkov od začetkov do današnjih dni.

Naj zaključim svoje misli z besedami nekdanje ravnateljice Vide Jeraj: «Umetniška doživetja presegajo vse svoje meje v ekstatičnih višjih. Umetnost je treba vedno znova doživeti. Enkratna je za vsakogar. Komur je dana s talentom, tistega popolnoma osvoji, da ne ve zase, ko se ji do kraja preda. Uspeh ti zagotovo ne uide, če prisluhneš svojim pravim nagibom in če znaš pravilno oceniti svoje zmožnosti.»

Polona Češarek, prof.
Direktorica KGBL

Tina Hribar

Višja baletna šola danes

Mar v resnici sploh lahko obstaja ples brez glasbe ... kaj pa glasba brez plesa? Ko razmišljam o odnosu moje prve ljubezni – glasbe, v odnosu do moje druge ljubezni – plesa, ugotovim, da gre za dve umetnosti, ki ne moreta ena brez druge, ki hodita trdno z roko v roki, dasiravno je včasih glasba nekoliko samoza-dostnejša. Vendar pa je ljubezen med njima neizogibna in skupaj tvorita nepo-pisno lepoto in popolnost.

Višja baletna šola je s svojim delčkom v mozaiku plesa - klasičnim baletom del institucije, ki goji ljubezen med glasbo in plesom ter izobražuje in vzgaja za po-klic profesionalnega glasbenika oziroma baletnega plesalca. Spodbuja razvoj talentov in jih usmerja na pot poklicanosti.

Baletno izobraževanje na Slovenskem je skozi zgodovino obstajalo v različnih obli-kah, vedno pa je v ospredju predajanje znanja s starejših na mlajše generacije, razvoj baletne perfekcije in odkrivanje najhitrejše poti do le-te, želja približati in predstaviti balet publikli, želja po novem znanju, kvaliteti in razvoju te umetnosti.

Tina Hribar, ravnateljica Višje baletne šole. Vir: Jaka Babnik.

Po dolгих prizadevanjih za nadaljevanje baletnega izobraževanja po srednješolski stopnji je v študijskem letu 2007/08 v okviru takrat Srednje glasbene in baletne šole Ljubljana zaživela organizacijska enota Višja baletna šola s programom za učitelje baleta in tedanji instituciji prinesla novo ime - Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana.

V študijskem letu 2015/16 je prvotni program na Višji baletni šoli nadomestil prenovljeni program Balet, ki ponuja izobraževanje po programu za višjega baletnega plesalca. Program se izvaja vsaki dve leti in tako v študijskem letu 2019/20 študij baleta po prenovljenem programu obiskuje tretja generacija študentov.

Višja baletna šola, ki je specializirana za izobraževanje na področju klasičnega baleta s svojim programom baletnim plesalcem ponuja vsebine, ki omogočajo poglobljanje strokovnega znanja baletne in drugih plesnih tehnik ter koreografije. Študentje si pridobijo veščine za organiziranje in vodenje predstav ter kompetence za druga zahtevnejša dela na baletnem in drugem plesnem področju. Z izbirnostjo modulov je kandidatom omogočeno, da se usposobijo za plesanje zahtevnejših baletnih vlog v predstavah ali nadgradijo znanja iz koreografije.

Veliko bogastvo izobraževanja na Višji baletni šoli prinaša v program vključena praksa, ki predstavlja most med izobraževanjem in zaposlovanjem. S tem doprinosom šola tudi dejavno zasleduje zastavljene cilje svojega izobraževalnega programa, hkrati pa študentom že v času študija omogoči stik s priznanimi umetniki in možnost sodelovanja v prihodnosti.

Po končanih dveh letih izobraževanja na šoli in pri delodajalcih, so diplomska dela priložnost za raziskovanje baletnega področja, tvorjenje novih idej in posledično razvoja na področju baleta in baletnega izobraževanja.

Izzivi, ki jih prinaša šola s svojo specifikom majhnosti in prefinjenosti področja, so veliki, tako v programskem, organizacijskem in vodstvenem smislu. Mladost in butična oblika šole pa v marsikaterih aspektih predstavljata tudi prednost. Individualnost in fleksibilnost sta dve izmed ključnih značilnosti šole. Možnosti za razvoj in izboljšave so odprte.

Na šoli imamo v obeh letnikih trenutno 18 študentov, zaradi pestrosti predmetnika pa se tudi število predavateljev giblje v podobnih okvirih. Stalno si prizadevamo za sodelovanje z najboljšimi predavatelji in sodelavci določenih strokovnih področij in spodbujamo medsebojno strokovno sodelovanje ter povezovanje znanj vseh predmetov, ki jih baletni plesalci potrebujejo za svoj razvoj.

V zadnjih dveh letih je ena izmed ključnih dejavnosti tudi povezovanje z institucijami s področja plesa, kjer smo naredili velik premik na področju mednarodnega povezovanja in sodelovanja z drugimi višjimi in visokimi šolami v Sloveniji. Konstantno pa je tudi naše prizadevanje za stabilno umestitev Višje baletne šole v slovenskem prostoru.

Z vsemi omenjenimi dejavnostmi sledimo poslanstvu in viziji Višje baletne šole, ki sta: »Višja baletna šola želi postati uveljavljen in odgovoren nosilec izobraževanja in prenosa znanja s področja klasičnega baleta na slovenski nacionalni ravni. Prizadeva si nuditi kvalitetno strokovno-teoretično znanje, ki prispeva k celostnemu razvoju plesalca. Stremi k uspešnemu povezovanju študija s praktičnim udejstvovanjem ter poglobljanju znanj in kompetenc, potrebnih za poučevanje baleta na osnovni stopnji baletnega izobraževanja in poučevanje plesne pripravnice (ob dodatno pridobljeni pedagoško-andragoški izobrazbi)«.

Ne glede na razgibano preteklost baletnega izobraževanja v Sloveniji trdno verjamem, da imajo baletni plesalci ob podpori vseh pristojnih oseb in institucij v Sloveniji dovolj vztrajnosti, znanja in ljubezni, da baletno izobraževanje dvignemo na najvišjo možno raven ter s tem dokažemo, da se borimo za nadaljnjih 100 in 100 let.

Tina Hribar, prof. in akad. glas.
Ravnateljica organizacijske enote Višja baletna šola KGBL

Betka Bizjak Kotnik

Glasbena šola KGBL

Obletnica nastanka Konservatorija v Ljubljani 1919 v premetanem vrstnem redu 1991 pomeni letnico, ko sem marca tega leta prvič prehodila alejo slovenskih skladateljev na Vegovi ulici. Nastopila sem v Dvorani slovenskih skladateljev, tedaj še kot učenka Glasbene šole Ravne na Koroškem. Nekaj mesecev kasneje sem postala dijakinja Srednje glasbene in baletne šole. Takrat še ne popolnoma zavedajoč se bližine samoniklega, krepostnega duha ljudi, ki so za zidovi teh veličastnih stavb krojili in krepili slovensko glasbeno umetnost na začetku stoletja. Jasna je bila pot poslanstva glasbenega izobraževanja, ki je v sebi združevalo obdobja od nižje glasbene šole do akademije. Skozi vihravo obdobje stotih let se ni nikoli razgubljalo, spreminjal se je le stroj ustanov z Vegove ulice.

Glasbena šola postane organizacijska enota Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana leta 2008 z novim ustanovnim aktom. S selitvijo srednje

*Betka Bizjak Kotnik, ravnateljica organizacijske enote Glasbena šola KGBL.
Vir: Jaka Babnik.*

stopnje na lžansko cesto se glasbena šola naseli v prostore stavbe z znamenito in razpoznavno opečnato barvo na Vegovi 7. Razbohoti se in širi svojo dejavnost. Zdi se, da je hipoma oživel obdobje Glasbene šole Center iz leta 1953. Opečnata barva po prenovi 2019 ostaja. Za njo se skriva temeljita preobrazba notranjih zidov in ojačitev temeljev, ki nosijo na sebi izjemno konstrukcijo nove strehe, učilnic in prekrasne koncertne dvorane. Ostaja pa Dvorana slovenskih skladateljev, nedotaknjena in ponosna v svoji lepi stari podobi. Kot pričevalka spominov in budna opazovalka, kaj bomo za novimi zidovi skupaj ponesli novim rodovom v prihodnost.

Betka Bizjak Kotnik, prof.
Ravnateljica organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Suzana Zorko, pomočnica ravnateljice organizacijske enote Glasbena šola KGBL. Vir: Jaka Babnik.

Organizacijska enota Glasbena šola KGBL – 2019/2020

Kolektiv Organizacijske enote Glasbena šola KGBL. Vir: Jaka Babnik.

Sledijo fotografije in kratke predstavitve delovanja posameznih oddelkov.
Objektiv fotografa Jake Babnika žal ni uspel ujeti vseh profesorjev v
šolskem letu 2019/2020.

Oddelek za godala organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za godala organizacijske enote Glasbena šola KGBL. Vir: KGBL.

BIČANIN UROŠ – violina

BIČANIN ZORAN – violončelo, komorna igra, godalni orkester

ČEŠAREK POLONA – violina

KRAGELNIK MARKO – violončelo

MARINOVIĆ SARA – kontrabas

PEČAR KORITNIK KARMEN – violončelo

REPŠE SANJA – violončelo, komorna igra

SAJOVIC VID – violina

SEŠEK ARMIN – violina

SMERKOL MATEVŽ – kontrabas

ZALOKAR NINA – violina

ZGONC ROK – violina

Brez glasbe bi bilo življenje ena sama napaka.
(F. Nietzsche)

Svet, v katerem živimo, se razvija z nepredstavljivo hitrostjo, ki si je naši predhodniki niso mogli zamisliti in ki ji povprečni ljudje težko sledimo. Umetna inteligenca nam tako rekoč že kroji življenje, bere misli in vpliva na naše odločitve. Vendar se na področju reproduktivne umetnosti postopki usvajanja novega znanja niso spremenili. Še vedno je treba vaditi, ponavljati, utrjevati. Ne glede na posameznikove sposobnosti ni hitrih rešitev, ki bi nas naučile igranja na inštrument, ne da bi vanj vložili čas, energijo in zavzetost.

Po drugi strani na klasični glasbeni sceni dnevno vznikajo novi talenti, novi čudežni otroci, ki osupljajo glasbeni svet z nadarjenostjo, zrelostjo in perfekcijo. Prihajajo iz vsega sveta. Svetovna globalizacija je postala realnost, ki ustvarja vse večjo konkurenco tudi na poustvarjalnem področju. Košček v mozaiku tega dogajanja smo tudi mi s svojim poslanstvom.

Nevroznanstveniki objavljajo vedno nove pozitivne posledice na delovanje možganov, ki jih povzroča učenje glasbe oz. glasbila. Poenostavljeno rečeno, med drugim vpliva na razvoj otrokovih kognitivnih in psihomotoričnih sposobnosti, povečuje koncentracijo in uri spomin. Vadenje inštrumenta izboljšuje otrokovo delovno disciplino in ga uči vztrajnosti.

Moja želja in upanje glede prihodnosti glasbenega izobraževanja sta, da ohranimo delovanje glasbene šole in način njenega financiranja, ki smo ju podežovali in uspešno razvijali vse do današnjih dni. Otroci, ki vstopajo v glasbene šole, so različno sposobni in želim si, da bi mogli pri vsakem izmed njih še bolj spodbujati močna področja. Pri tem bi potrebovali večjo fleksibilnost pri izvajanju učnih načrtov oz. manj zahteven učni načrt za učence, ki so motorično manj sposobni in je zanje učenje inštrumenta tudi zmanjševanje primanjkljajev na tem področju.

Poslanstvo glasbene šole ostaja enako kot doslej. Odkrivati je treba nadarjene in jih usmerjati v profesionalen študij. Še bolj pa se zdita neprecenljivi posledici učenja inštrumenta navajanje in vzgajanje otrok v poslušalce in obiskovalce klasičnih glasbenih prireditev.

Nina Zalokar, prof.
Vodja Oddelka za godala organizacijske enote Glasbena šola KGBL

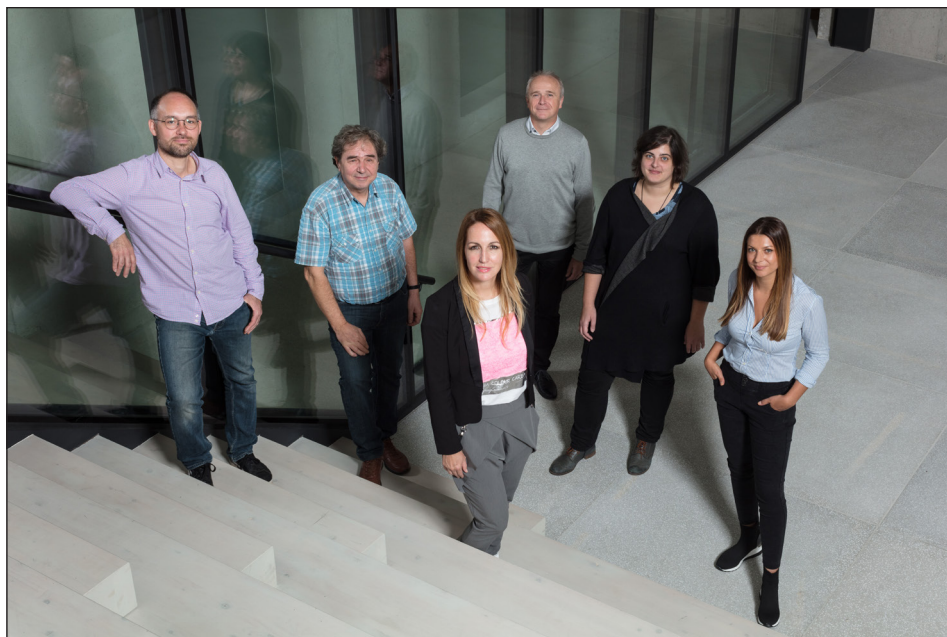
Oddelek za harmoniko in orgle organizacijske enote Glasbena šola KGBL

*Oddelek za harmoniko in orgle organizacijske enote Glasbena šola KGBL.
Vir: KGBL.*

JERONČIČ LUKA – harmonika
mag. PREM KOLAR MATEJA – harmonika

Oddelek za kitaro in harfo organizacijske enote Glasbena šola KGBL

*Oddelek za kitaro in harfo organizacijske enote Glasbena šola KGBL.
Vir: KGBL.*

BUCIĆ MLADEN – kitara, komorna igra, kitarski orkester

ČRNUGELJ ANTON – kitara

GABERC ANJA – harfa

HREN FRAS EVA – kitara, komorna igra

JERKO NOVAK – kitara

PLESNIČAR TEA – harfa

Glasbena šola ljubljanske Glasbene matice je delovala 38 let pred pridobljenim statusom konservatorija in v tem obdobju ne zaznamo kakšnih večjih dogodkov v povezavi s klasično kitaro. Edino potrjeno dejstvo je, da je pet let po ustanovitvi konservatorija pedagog in odličen zborovodja Adolf Gröbming objavil *Kitarsko šolo*, namenjeno bolj za uporabo zborovske spremljave,

kakor pa pouku klasične kitare. Gröbmingu gre zasluga za zaščitništvo kitare vse do povojnih let, ko sta v tem prostoru dva razklana tabora Prek – Hladky razgibala kitarske simpatizerje in z vsemi pripadajočimi trenji ustvarila nekaj dragocenih pedagogov za nadaljnje delo.

Danes je Glasbena šola ena od treh organizacijskih enot Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, Oddelek za kitaro in harfo pa je nadvse pomemben vezni člen do enote Srednja glasbena šola. Pri nas se učenci zanesljivo pripravijo za nadaljevanje šolanja in že veliko pred dijaškim obdobjem spoznajo delo, tehnične zahteve, program in repertoar srednje glasbene šole. Naši pedagogi spadajo med najbolj cenjene in izkušene učitelje v Sloveniji, zato je tudi zanimanje za vpis k pouku kitare in harfe nadpovprečno. Kljub temu smo eden najmanjših oddelkov glasbenih šol daleč naokoli! Poleg individualnega pouka sestavljamo tudi manjše komorne skupine in due, medtem ko kitarski orkester uspešno deluje že celih 15 let.

Naš oddelek se dobro zaveda, da se posodobljeni pristopi, tehnične izboljšave in interpretacijski napredek kitarskih del v končni podobi koncertne klasične kitare začnejo že na začetku pouka z najmlajšimi učenci. Ko smo še pred nekaj desetletji začudeno prebirali barvite, a podrobno premišljene in ustvarjalno zastavljene učbenike iz tujine, namenjene delu s pet- ali šestletnimi otroki, smo smele koncertne apetite in delo z zreliimi kitaristi začeli kombinirati tudi z izzivom poučevanja najmanjših otročičev. Morda učiteljev, specializiranih za to raven, še dolgo ne bomo imeli, a na zgled v Nemčiji in Avstriji smo se odzvali z veliko vneme, hitro in učinkovito. Danes imamo na voljo kar nekaj otrokom vabljenih začetnic za kitaro v avtorstvu pridnih domačih učiteljev.

Učenke in učenci kitare in harfe redno sodelujejo na državnih tekmovanjih ter na bližnjih mednarodnih tekmovanjih. Čeprav dobro vemo, da je uspešna šola vse prej kakor tekmovanje, moramo sprejeti takšno igro, uveljavljeno prepričanje zahodnega entropičnega sveta. Naši učenci so uspešni na vseh tekmovanjih, vendar bomo morali za prihodnje presežke pokazati višje ambicije in vložiti še več truda. Nadarjeni učenci morajo danes že zelo zgodaj trdo delati, da razvijejo svoje potenciale, za to pa potrebujemo neprekinjeno sodelovanje njihovih staršev, njihovo razumevanje, zaupanje in podporo v vseh situacijah, ki jih prinaša življenje. Očitni, dokumentirani, medijsko objavljeni uspehi naših gojencev so danes še kako pomembni za družbeno podporo glasbenemu izobraževanju, kot prosvetniki pa prvenstveno samo usmerjamo našo mladino in vse, ki z njo obiskujejo glasbeno šolo v, modro rečeno, iskanje estetike in višjih smislov bivanja. Enako podpiramo vse učence, veselimo se vsakega njihovega napredka, ne glede na trenutno prikazano igranje, skupaj

s starši aplavdiramo njihovim nastopom, čestitamo za vsako zaslužno pohvalo, oceno ali pridobljeno štampljko v glasbeni beležki. Prijaznost in spoštljivost naj bosta vedenjski vzorec, ki ga bodo otroci iz naših šol prenašali v vsakodnevno življenje, deloven, zaupen, iskren, resnicoljuben in predan ambient iz naših učilnic pa bodo zahtevali v svojih prihodnjih delovnih kolektivih.

Učitelji radi poudarimo, da bomo največje zadovoljstvo in ponos doživeli takrat, ko bomo nekdanje učence srečevali na koncertnih večerih, ko se bodo z vedrino udeleževali umetniških in športnih aktivnosti, socialne veščine, izostren čut in odgovornost do sleherne biti v svoji bližini, ki so si jih privzgojili v naših glasbenih zasedbah, pa bodo spontano prenašali na svoje potomce.

Anton Črnugelj, prof.

Vodja Oddelka za kitaro in harfo organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za klavir organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za klavir organizacijske enote Glasbena šola KGBL. Vir: KGBL.

CVETKO DAMJANA – klavir

HORVAT TADEJ – klavir

HRUP BOŽENA – korepeticije

HUDNIK HERMINA – korepeticije

KOSEM KOTAR HELENA – klavir

KOSMAČ ANDREJA – klavir

KRAUT BORUT – klavir, korepeticije

KRUTILOV STANISLAV – korepeticije

LEBAR-RUSSO LEONIDA – klavir

LOMOVŠEK KAJA – korepeticije balet

MARKUN ANDREJA – klavir, korepeticije

MLAKAR MALEŽIČ DARJA – klavir, korepeticije

NATEK KATARINA – klavir

PETER KRIVOKAPIĆ KATALIN – korepeticije

PREŠIČEK NINA – klavir

RUS NADJA – korepeticije

SEMIČ KARMEN – korepeticije

SEVER JAN – klavir

SLADIČ BARBARA – korepeticije balet

TEHOVNIK VALENTINA – korepeticije balet, korepeticije SP, NOG – ples

VIČENTIĆ IGOR – klavir, korepeticije

ZORKO SUZANA – klavir

ŽEFRAN LIDIJA – korepeticije balet

Ob častitljivi obletnici naše šole se človek nehote zazre tudi v lastno zgodovino, ki pa je z njo tesno povezana. Po njej se tako ali drugače potikam že 35 let. Sprva kot učenec, kasneje dijak, nato korepetitor in zdaj učitelj. Če torej sodim po sebi, je zame konservatorij življenjskega pomena, in prepričan sem, da za marsikoga prav tako.

Klavirski oddelek nižje stopnje, ki ga zdaj vodim, sem začel obiskovati pri petih letih. Prepričan sem, da se je od takrat marsikaj spremenilo, a srce in bistvo ostajata enaka. Osrednje poslanstvo glasbene šole je zagotavljanje možnosti glasbenega izobraževanja vsem otrokom, ki si to želijo, ob tem pa ponujati kakovostno izhodišče tistim, ki si želijo nadaljevati na srednji stopnji in se glasbi posvetiti profesionalno. In ravno ta mnogovrstnost je bistvo našega dela, za katero upam, da ga bomo kljub izzivom, ki jih ponuja prihodnost, znali tako dobro krmariti, kot so ga ob dolgoletni tradiciji naši predhodniki. In kot je pester in mnogovrsten namen našega oddelka, tako je mnogovrsten tudi nabor pedagogov, ki delujemo znotraj njega. Veliko nas je, saj pokrivamo vse pianistične vidike naše šole. Številni kolegi poleg pedagoškega dela tudi korepetirajo, nekateri poučujemo tudi na srednji stopnji itd. In ravno ta širina se mi zdi pomembna, saj nekako ustreza številnim aspektom, ki jih naš oddelek potrebuje, hkrati pa sta mnogovrstnost in raznolikost brž ko ne kvaliteti, ki bosta v prihodnosti odločilni.

Ob povedanem se mi zdi potrebno izraziti hvaležnost in spoštovanje vsem pedagogom, ki so delovali pred nami ter oblikovali, predvsem pa dajali

konseruatoriju kakovostnega duha, ki je to institucijo zaznamoval kot pomembno glasbenoizobraževalno ustanovo. Z veliko odgovornosti in upanja si želim, da bi, tako kot oni, tudi mi postavljali dobre temelje glasbenemu izobraževanju in da bodo naši zanamci z enakim spoštovanjem gledali na preteklost ter kovali načrte za prihodnost, kot jih mi.

Glasba je bila v preteklosti pomemben gradnik družbe. Naše delo je, da taka ostane še naprej, in prepričan sem, da bo konseruatorij in znotraj njega tudi naš oddelek svojo vlogo uspešno opravljal tudi prihodnjih sto let.

Jan Sever, prof.

Vodja Oddelka za klavir organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za petje organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za petje organizacijske enote Glasbena šola KGBL. Vir: KGBL.

BAJUK MARCOS
GARČEVIĆ KOŽELJ EDITA
KUBIK DE HABJANIČ JULIETA
VASLE TATJANA
VOLČANŠEK JANKO

Oddelek za pihala, trobila in tolkala organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za pihala, trobila in tolkala organizacijske enote Glasbena šola KGBL. Vir: KGBL.

BAJT MATEJA – kljunasta flavta

BRLEK ŽIGA – tolkala, korepeticije sodobni ples

JARH DAVID – komorna igra

JENSTERLE EVA – flavta

JOKA JOVANA – saksofon, komorna igra

KAC PAVEL – oboa, kljunasta flavta

KARBA ANDREJ – pozavna

KOŠAK ERIK – rog

KREGAR JOŽE – klarinet, kljunasta flavta, pihalni orkester

KRIVOKAPIČ IGOR – druga konična glasbila

LAZNIK OSKAR – saksofon

MATKOVIČ IGOR – trobenta

POKERŽNIK LEON – trobenta

PREDNIK ROBERT – rog

RIHTARIČ DEJAN – fagot, kljunasta flavta

ROŽMANEC SUZANA – flavta, kljunasta flavta

TOMAC METHOD – rog

VEGELJ UROŠ – tuba

VIDIC ALENKA – flavta, kljunasta flavta

ZEMLJAK PRIMOŽ – rog

ŽGAJNER VID – pozavna

Na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana in njegovih predhodnicah so vedno poučevali vrhunski in predani pedagogi pihal, trobil in tolkal. Sicer je bilo delo na oddelku organizirano nekoliko drugače kot danes, saj je bil vodja aktiva takrat odgovoren tako za delo na srednji kot na nižji stopnji. Najprej je bil za celoten oddelek odgovoren en vodja, kasneje pa sta iz enega oddelka nastala dva, in sicer oddelek za pihala in oddelek za trobila in tolkala. S spoštovanjem in hvaležnostjo se spominjam odličnega dela svojih kolegov Igorja Karlina, Milana Švagana, Alberta Kolbla, Franca Žuglja in Dejana Prešička, ki so v preteklosti vodili naš oddelek.

Ob prevzemu vodenja septembra 2010 se je delo postavilo nekoliko drugače, saj je takrat nastal Oddelek za pihala, trobila in tolkala Glasbene šole in se kot tak ločil od srednje stopnje. Takšna povezava se je pokazala kot dobra rešitev, saj je delo na osnovni stopnji in s tem tudi delo na novo oblikovanega oddelka za PTT, kot mu na kratko tudi radi rečemo, dobilo nekoliko večji poudarek. Vseskozi pa je na oddelku tlela želja, da bi se naše delo lahko pokazalo čim bolj enotno in povezano. Tako smo že v šolskem letu 2008/2009 dobili pihalni orkester, ki je poskusno začel delovati že leto pred tem. Sodelovanje učencev v njem predstavlja pomembno vlogo pri delu na našem oddelku. Na začetku smo se radi šalili, da je bil to čisto pravi pihalni orkester, saj so v njem igrali samo na pihalne instrumente flavto, oboo, klarinet, fagot in saksofon. V vseh letih, ki so sledila, smo si na oddelku v sodelovanju z vodstvom šole prizadevali za čim bolj uravnoteženo zasedenost po instrumentih. Tako smo z leti vzgojili tudi učence na vseh trobilih trobenti, rogu, pozavni, tubi, helikonu in tolkalih, zato lahko danes s pihalnim orkestrom ponosno zastopamo glasbeno šolo v popolni koncertni postavitvi.

Poleg rednih tedenskih srečanj je pihalni orkester letno sodeloval tudi na več nastopih v šoli in zunaj nje. Program smo letno oblikovali tematsko, glede na skladatelje (Adamič, Štrucl) ali žanr (filmska glasba, koncertni program, koračnice ...). Pri izvajanju smo večkrat nastopili skupaj z drugimi oddelki na šoli, skladatelji pa so skladbe ali priredbe pisali tudi posebej za nas (Tomaž Habe, Helena Vidic). Zunaj šole smo večkrat sodelovali z različnimi društvi in tudi s širšo lokalno skupnostjo. Udeleževali smo se raznih srečanj pihalnih orkestrov, gostovali na drugih glasbenih šolah, nastopili pa smo tudi na gostovanjih naši glasbeni prijateljev iz Slovenije in tujine. Najodmevnejša dogodka zadnjih let sta prav gotovo gostovanje pihalnega orkestra v Združenih državah Amerike leta 2017 in osvojena zlata plaketa s posebno pohvalo na *9. tekmovalju mladinskih godb* v Krškem v lanskem šolskem letu. Veseli smo, da so učenci na oddelku izredno motivirani, tako zaradi strokovnega dela kakor tudi zaradi druženja, ki ga naše delo prinaša. Pomembno pa se nam zdi tudi, da učence že v glasbeni šoli navajamo, da s svojim delom lahko prispevajo k lepši in bolj ubrani družbi ter ji s tem na najlepši možen način vračajo vse, kar od nje prejemajo.

Na določeni stopnji šolanja vsi učenci sodelujejo v skupinskih oblikah pouka, vendar se na oddelku učitelji še posebej trudimo, da najboljše usmerjamo v nadaljnje šolanje na srednji stopnji, kjer lahko svoje znanje in veščine nadgradijo in poglobijo. Mnogo naših učencev je izobraževanje nadaljevalo na srednji stopnji. V času svojega šolanja na glasbeni šoli so se izkazali z nagradami na raznih tekmovanjih, točkami na javnih nastopih in kot solisti z orkestrom. Vesel sem, da sem v vseh preteklih letih lahko sodeloval z odličnimi pedagogi, ki svoje znanje in izkušnje resnično nesebično in požrtvovalno delijo mladim učencem. Med pedagogi je tudi mnogo vrhunskih instrumentalistov, solistov in profesionalnih orkestrskih glasbenikov, ki s svojim zgledom še posebej vplivajo na mlade glasbenike. Naj posebej omenim tudi dobrodošle pobude tistih kolegov na oddelku, ki vsako leto res zgledno organizirajo izredne nastope naših učencev. Še posebej pa naj omenim našo večletno, danes že tradicionalno organizacijo dobro uveljavljenega mednarodnega tekmovanja in festivala *Emona*, pri kateri skupaj sodelujemo pihalci osnovne in srednje stopnje. Pri projektu, ki smo si ga zamislili kot eno od oblik povezovanja med obema stopnjama šolanja na konservatoriju, sodelujejo številni vrhunski domači in tuji gostujoči profesorji. Po našem mnenju je Emona resničen prispevek na slovenskem glasbenoškolskem področju. Zapišem pa lahko, da tudi naši učitelji večkrat sodelujejo kot gostujoči predavatelji ali ocenjevalci na seminarjih in tekmovanjih. Vesel sem, da imajo naši učenci poleg individualnega pouka tudi možnost muziciranja v komornih skupinah. Ker jim je to v veliko veselje, se radi izkažejo na nastopih in tekmovanjih.

Predvsem pa lahko rečem, da vsi učitelji na oddelku negujemo pristne kolegialne odnose, za katere se trudimo s posebno vnemo. Delo na oddelku po eni strani vidim kot vzgojo mladih glasbenikov, ki bodo v iskanju popolnosti in odličnosti svoje šolanje nadaljevali na višji ravni in si bodo v prihodnosti v glasbi poiskali svojo službo, po drugi pa tudi kot vzgojo vseh, ki se bodo v družbo vključevali morda kot amaterski glasbeniki, ljubitelji, poslušalci, predvsem pa kot tisti, ki jim je za glasbo mar in ki bodo v svojem življenju odkrivali in ozaveščali vrednote, ki smo jih kot pedagogi poskušali posredovati v glasbeni šoli. To pa so vrednote medsebojnega poslušanja, pogovarjanja in sodelovanja. Kot glasbeni pedagog s ponosom izražam svoj kredo, da je glasba gotovo najpopolnejša pot k samouresnitvi posameznika znotraj družbe in sveta. Hvaležen sem, da lahko s svojim delom na oddelku v okviru Glasbene šole Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana predstavljamo droben kamenček v mozaiku kulturnega življenja širše skupnosti. V spoznanju, da je imela glasba v celotni zgodovini človeštva veliko moč povezovanja, naj končam z besedami starozaveznega psalmista:

*»Vse, kar diha, naj hvali Gospoda!«
Hvalite ga z glasom trobente,
hvalite ga na harfo in citre!
Hvalite ga z bobnom in rajalnim plesom,
hvalite ga na strune in piščali!
(Ps 150,1–2.3–4.5–6)*

Jože Kregar, prof.
Vodja Oddelka za pihala, trobila in tolkala
organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za strokovno-teoretične predmete organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za strokovno-teoretične predmete organizacijske enote Glasbena šola KGBL. Vir: KGBL.

**PROŠEK ADRIJANA – nauk o glasbi, predšolska glasbena vzgoja,
glasbena pripravnica**

SOJAR VOGLAR ČRT – nauk o glasbi

SOJAR VOGLAR MARTA – nauk o glasbi, solfeggio, mladinski pevski zbor

Petje, igra, prijatelji, glasba ...

Vse to te objame, če te pot zanese v zgornje nadstropje »Vegove«. Tam domujemo in ustvarjamo učenci in učitelji oddelka za strokovno-teoretične predmete.

Svojo samostojno zgodbo je oddelek za strokovno-teoretične predmete začel pisati leta 2010, kmalu po ustanovitvi Konservatorija za glasbo in balet. Poleg nauka o glasbi je od začetka potekal tudi pouk solfeggia ter predšolske glasbene vzgoje in glasbene pripravnice. Tako vzpostavljena

vertikala je zelo pomembna, saj nam učiteljem omogoča, da posameznega otroka spremljamo od njegovih najnežnejših let pa vse do trenutka, ko stoji na razpotju življenja in se odloča, kako bo glasbeno znanje in izkušnjo ponesel v svoje življenje.

Otroci so na začetku svoje življenjske in glasbene poti radovedni, navihani in polni pričakovanj. In glasba, ki jo slišijo, spoznavajo in ustvarjajo pri glasbenih uricah, jih vedno znova in znova preseneča, jim spregovori in jih razveseli. Kot mali čudež, v katerega skrivnost jim je za hipec dovoljeno pokukati. Lepota glasbe se jim najlažje razkriva skozi pesmi. Čudovite so, nežne, vesele in razigrane kakor otroci. In veliko nas naučijo. Da, celo razmišljajo z nami. Te zanima o čem? Na primer o tem, kako ježi smrčijo, pa zakaj polži listov niso pojedli, ampak objedli, ali je teloh zimska ali pomladna cvetlica in kdo je po tem prvi, mali zvonček ali rožnatobeli teloh ... Učijo nas jokati ob ustavljenem mlinčku, plesati z medvedom Godrnjavčkom in še in še.

V skupinah glasbene pripravnice in predšolske glasbene vzgoje vsako leto nestrpno pričakujemo glasbeno matinejo, ki nadobudne pevce vznemirljivo vabi na oder. Čeprav najmlajši na šoli, so dovolj pogumni, da skupaj zapojejo in sporočijo prijateljem, da je biti glasbenik lepo, dobro in plemenito. In tudi pesmi, ki jih zapojemo, so čudovite, slovenske, ljudske ali pa vzete iz ustvarjalne torbe naših skladateljev.

Za nas, učitelje strokovno-teoretičnih predmetov je velik izziv učence pritegniti in motivirati za glasbeno učenje, predvsem za notranjo spretnost ustvariti si predstavo o zvoku, slišati znotraj sebe in vzbuditi željo po še globljem doživljanju vsebin in njihovem doživetem izražanju. Ko mladi glasbenik to razume in izkusi, zapisani glasbeni simboli oživijo, dobijo smisel in zazvenijo v svet. V lepem spominu mi je ostala prireditev *Kdo živi v tej hišici*, na kateri je vsaka skupina nauka o glasbi predstavila svojo glasbeno točko. Kar nekaj zaporednih let je burila domišljijo naših učencev, navdihovala glasbene ideje, spodbujala skupinsko muziciranje, jim dajala možnost izražanja in jih povezovala.

Tisti učenci, ki želijo poglobiti svoje znanje, ga ovrednotiti in primerjati z drugimi vrstniki, se zelo uspešno udeležujejo glasbenih tekmovanj iz solfeggia, vsako leto pa kar nekaj mladih glasbenikov žeja po glasbi vodi v nadaljevanje šolanja na srednji stopnji KGBL. V veselje in potrditev nam je, da se med njimi vsako leto najde kdo, ki kot glavni predmet izbere glasbeni stavek.

»Ptico boš spoznal po petju, pa človeka tudi: ako ima lepo petje, ima tudi lepo srce,« je rekel A. M. Slomšek.

Lepota petja je pečat, ki ga poskušamo vztrajno in potrpežljivo vtisniti v srca učencev, z željo, da bi ob vsaki pevski priložnosti ta pečat v posamezniku zažarel in ga pritegnil v dejavnost kot pevca. Ali vsaj pevskega ljubitelja in poslušalca.

Že vse od začetka svojega poučevanja sem bila prepričana, da mora na glasbeni šoli delovati tudi pevski zbor. Žal ga v predmetniku takrat še ni bilo, je pa deloval mešani pevski zbor na srednji stopnji SGBŠ, kar je šoli zadostovalo. Gre pa zato zahvala mojima predhodnima kolegicama prof. Majdi Hauptman in prof. Miheli Jagodic, ki sta vztrajno prenašali navdušenje nad petjem in vrednoto zborovskega muziciranja na mladi rod, predvsem s svojim delom v skupinah glasbene pripravnice. Verjamem, da je bil v času njunega poučevanja položen temelj mladinskemu zborovskemu petju na naši šoli, ki pa je zares zaživel šele leta 2014.

Danes ima prav posebno mesto v glasbeni šoli mladinski pevski zbor, na katerega smo zelo ponosni. V petih letih obstoja pod vodstvom Marte Sojar Voglar s svojimi odličnimi koncerti navdušuje javnost, dodatno pa kakovost potrjuje z visokimi dosežki in zlatimi plaketami na zborovskih tekmovanjih v Sloveniji in tujini. V zboru lahko poje vsak učenec glasbene šole, ki ga zanima in veseli petje na visoki umetniški ravni, obenem pa ima rad dobro družbo glasbeno sorodnih duš. Užitek je videvati gručo pevcev, ki kljub utrujenosti polni veselja in razigranosti zapuščajo pevsko vajo. Iz njihovih grl pa še vedno kipi delček pesmi, ki je pustil sledi po končani vaji. Nobena žrtev ni prevelika zanje, ne dodatna ura vaje, ne zgodnje vstajanje ali pozno večerno koncertiranje, ne mraz, ne lakota ... Vztrajno in zavzeto vlagajo svoj trud in mladostno energijo ter razvijajo pevski potencial. Zbor si res zasluži iskreno pohvalo in spodbudo, da nadaljuje svoje poslanstvo, da raste in širi svoje pevsko obzorje doma in prek naših meja.

Ob praznovanju jubileja želim vsem učiteljem, učencem in pevcem, da bi nadaljevali zastavljeno pot, verjeli v svoje poslanstvo in predajali lepoto glasbe naprej.

Adrijana Prošek, prof.
Vodja Oddelka za strokovno-teoretične predmete
organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za balet in Oddelek za sodobni ples organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za balet in Oddelek za sodobni ples organizacijske enote Glasbena šola KGBL. Vir: KGBL.

Oddelek za balet organizacijske enote Glasbena šola KGBL

CESTNIK TEHOVNIK VESNA – balet

OMAHEN RAZPOTNIK JERNEJA – plesna pripravnica

PAVLIČ TANJA – balet

ŽVEGLIČ MIHAEL – plesna pripravnica, balet

»See the music, hear the dance.«
(George Balanchine)

Baletna umetnost je zame najlepša odrska umetnost. Je skladje čistih linij plesalčevega telesa, glasbe ali tišine, barvitosti scene, polnosti ali minimalističnosti kostumov in virtuoznosti. Je prikaz lepote giba v najčistejši obliki. Ko v dvorani ugasnejo luči in se odgrne odrska zavesa, se gledalci preselijo v čarobni svet

nimf, labodov, čarovnic ali drugih pravljličnih bitij. Na baletnih odrskih deskah je svet večinoma preprost in lahkoten.

Pot do teh odrskih desk pa je nekaj popolnoma drugega. Je dolga, naporna in pogosto neusmiljena. Šolanje je zahtevno, sestavljeno iz mnogih selekcij, ki jih učenci premagujejo iz dneva v dan, iz leta v leto. V baletnem poklicu je plesalčevo telo njegov inštrument. Plesalci lahko vlagamo v skrb za svoje telo, ne moremo pa izbrati inštrumenta, ki nam najbolj ustreza. Delati moramo s telesom, ki ga imamo. To predstavlja vsakodnevni boj med umom in telesom. Kaj si želi naš um in kaj zmore naše telo. Vendar pa se naši učenci vsak dan znova vračajo v baletne dvorane. Iz oči jim razberem željo po novem znanju in veselje do dela. To je tisto, zaradi česar s srcem in veseljem opravljam svoj poklic učiteljice baleta.

Na naši baletni šoli izvajamo pouk po obsežnejšem in zahtevnejšem programu. Šolanje v programih plesnih pripravnic in baletne šole traja skupaj devet let. V plesnih pripravnicah in prvem ter drugem razredu poteka pouk dvakrat na teden, v tretjem in četrtem razredu štirikrat na teden po uro in pol, v petem in šestem pa vsak delovni dan. Vaje za predstave, nastope in tekmovanja potekajo zunaj rednega pouka, tudi ob koncih tedna. Od učencev in učiteljev zahtevajo odrekanje prostemu času in drugim dejavnostim.

Zadnjih nekaj let prirejamo novoletne javne nastope v obliki baletnih pravljic, ki so namenjene predvsem predšolskemu in šolskemu občinstvu, ki mu želimo približati baletno umetnost. Pri svojih učencih s tem razvijamo ustvarjalnost, plesnost in jih kalimo v nastopanju na odru. Skupaj s srednjo baletno šolo spomladi vsako leto priredimo letni nastop v Cankarjevem domu. Med šolskim letom se odzovemo številnim povabilom k sodelovanju na predstavah in prireditvah. Redno sodelujemo tudi s SNG Opera in balet Ljubljana. Naši učenci so v zadnjih letih nastopili na predstavah *Hrestač – Božična zgodba*, *Silfida*, *Pepelka*, *Deseta hči*, *Trnuljčica*, *Don Kihot*, *Doktor Živago* in še kakšno bi lahko naštela.

Predvsem s starejšimi učenci smo učitelji v baletnih dvorinah vsak dan. Skupni napor za premagovanje ovir in želja po napredku nas iz dneva v dan bolj povezujeta. Učitelji tako ne podajamo zgolj baletnega znanja, ampak se trudimo delovati širše in učencem pomagamo premagovati strahove ter jih vsestransko podpiramo na njihovi poti do uspeha. Verjamem, da se med nami razvije spoštljiv prijateljski odnos, ki učence motivira za nadaljnje delo in jim pokaže baletno umetnost v pravi in hkrati lepi luči. Na baletni šoli namreč ne vzgajamo samo bodočih poklicnih baletnih plesalcev, temveč tudi občinstvo, za katero želimo, da je dobro poučeno in da nas spodbuja k doseganju vedno boljših rezultatov.

Vesna Cestnik Tehovnik, prof.

Vodja Oddelka za balet organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Oddelek za sodobni ples organizacijske enote Glasbena šola KGBL

KOVAČ VALDÉS JANA – plesna pripravnica, sodobni ples, NOG – ples

VALDÉS VERONIKA – sodobni ples

»Ples je skrivnostni jezik duše«
(Martha Graham)

Oddelek za sodobni ples Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana ima po zaslugi ene od začetnic sodobnega plesa na Slovenskem, gospe Žive Kraigher, že kar nekajletno tradicijo. Bila je učenka Mete Vidmar in je sprva imela svojo šolo že leta 1956, ki je najprej delovala v okviru Pionirske knjižnice. Potem ko so leta 1963 po sklepu Občine Ljubljana Center ustanovili Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje, pa se je njena šola priključila zavodu in delovati je začel oddelek za izrazni ples. Kraigherjeva je na oddelku razvijala svoj sistem plesne vzgoje, ki temelji na tehniki okrogle linije. Že takrat je z ambiciozno vizijo začela pobudo ustanovitve profesionalne šole za sodobni ples, a kljub entuziazmu in veliko napora ji ni uspelo. Šele s prenovo srednjega šolstva je v šolskem letu 1999/2000 stekel program umetniške gimnazije – smer sodobni ples, a ne v okviru Zavoda za glasbo in balet, pač pa v sklopu Srednje vzgojiteljske šole in gimnazije Ljubljana.

Sprva je program na oddelku za izrazni ples vodila sama, potem so kot pedagoginje delo prevzele njene učenke in nadaljevale njeno vizijo, a spet je prišlo do sprememb v programih. V letu 2003 se je program glasbenega šolstva posodobil in prenovil in do sprememb v programu je prišlo tudi na plesnem oddelku.

Na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje, kasneje Srednji glasbeni in baletni šoli in zdajšnjem Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana je ostal oddelek, ki se je potem preimenoval v oddelek za sodobni ples, z novo ekipo plesnih pedagoginj, ki še vedno zelo uspešno skrbijo za plesno izobraževanje osnovnošolske mladine. Za vpis na oddelek je vsako leto velik interes; učenci se vpisujejo v tri razrede plesnih pripravnic in šest razredov sodobnega plesa.

Vsebine med šolanjem razvijamo in pri tem stopnjujemo kompleksnost in ozaveščenost obvladovanja telesa in spoznavanja, utrjevanja in uporabe osnov različnih plesnih tehnik.

Ples pomeni toliko čudovitih stvari! Iz zgodovine človeštva vemo, da spremlja človeka v vseh obdobjih njegovega življenja in da je tesno povezan z

družbenim razvojem. Je del človekovega bivanja in delovanja. Plesna vzgoja je v zgodnjem obdobju človekovega razvoja kompleksna, saj ne povezuje samo fizičnih in estetskih vrednot, ampak tudi intelektualne in socialne.

In kaj so naše vizije? Ustvariti razmere, da se otroška ustvarjalnost, sposobnost izražanja z gibom in neustavljiva sposobnost uživanja v domišljijijski svet nadaljujejo od najrosnejših let pa tja do zaključka šolanja in še naprej. Naši učenci uspešno sodelujejo na različnih prireditvah, tudi zunaj okvirov šole, enkrat letno se predstavijo na letni predstavi v Cankarjevem domu.

Ne nazadnje želimo ustvarjati razmere, da bi pri učencih vzknila želja po poklicnem ukvarjanju s plesom, in jim z znanjem, pridobljenim pri nas, dati ustrezno popotnico. Kar nekaj učencev, ki so končali program našega oddelka, se s plesom ukvarja še naprej, nekateri tudi poklicno, tako v Sloveniji kot v tujini. Vsekakor pa to ni naš primarni cilj.

Še naprej želimo slediti ciljem plesne vzgoje, ki jih je zastavila že Živa Kraigher, prebujati interes in ljubezen do plesa in plesnega izražanja, spoznati lastno telo kot inštrument za plesni izraz, pridobiti osnovno plesno znanje, razvijati plesno kulturo in sposobnost vrednotenja plesa in s plesom povezanih umetnosti, razvijati pozitivno samopodobo: spoštovanje lastnega telesa in samozaupanje ter odnos do drugih.

Jana Kovač Valdés, prof.

Vodja Oddelka za sodobni ples organizacijske enote Glasbena šola KGBL

Organizacijska enota Srednja glasbena in baletna šola KGBL – 2019/2020

*Kolektiv organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL.
Vir: KGBL.*

Oddelek za godala organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

*Oddelek za godala organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL.
Vir: KGBL.*

AVŠIČ JANEZ – kontrabas

BALŽALORSKY VOLODJA – violina

BIČANIN UROŠ – violina

BRANK ŽIGA – violina

BRENCE JERNEJ – violina

HUDNIK MILAN – violončelo

KOŠUTA GORIJAN – violina

MARKOVIĆ ZORAN – kontrabas

MELJNIKOV VASILIJ – violina

PEČAR KORITNIK KARMEN – violončelo

PODLESEK JANEZ – violina

REPŠE SANJA – violončelo

RUS GREGA – kontrabas

SEŠEK ARMIN – violina

SMRDEL PETER – kontrabas

ŠPRAGAR TATJANA – violina

UGRIN PETER – viola, viola d. p.

ZGONC ROK – violina

Na godalni oddelek Srednje glasbene šole na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani je trenutno vpisanih več kot 60 dijakov. Zadovoljni smo, da so posamezni godalni inštrumenti ustrezno zastopani v našem simfoničnem orkestru. Pa ne le, da je godal dovolj, dobro so pripravljeni in svoj del v orkestru opravijo odlično. Simfonični orkester skupaj z drugimi orkestrskimi skupinami kot celota zveni včasih tako vrhunsko, da je res težko verjeti, da so to »samo« srednješolci, mladostniki, stari od šestnajst do osemnajst oziroma devetnajst let. Tako se pripravljajo na prihodnost, saj jih bo po vsej verjetnosti kar nekaj pristalo v poklicnem orkestru.

Mladostniki, ki pridejo na Konservatorij polni upanja, radosti in vedoželjnosti, so se pripravljani podrediti enemu cilju. Nekateri se odselijo od doma, vsi pa dneve preživijo na šoli in iščejo prosto učilnico med »luknjami v urnikih«, da bi še malo vadili ... Nekateri se že zavedajo, da to ni žrtvovanje, ampak uvod v nov način življenja. Ko gledam dijake na šoli, z veseljem vidim, da živijo povezano, kot v komuni – skupaj, eden za vse in vsi za enega. Najlepše od vsega se mi zdi, da se povezujejo z glasbo, družijo se med igranjem, takrat tudi brez besed. Prav to jim ostane za vedno. Lepo jih je opazovati, kako se borijo za skupne cilje – koncerte simfoničnega orkestra in komornih skupin, obenem razvijajo svoje individualne potenciale. Spremljanje sošolcev in vrstnikov, ki igrajo na zelo visoki ravni, je pomembno za oblikovanje njihovih lastnih izvajalskih in umetniških kriterijev. V zadnjih treh letih sta dva dijaka godalnega oddelka Zala Vidic in Nikola Pajanović zastopala Slovenijo na prestižnem mednarodnem tekmovanju *Evropski mladi glasbeniki*, kjer sta se oba uvrstila v finale, Nikola je prejel tudi drugo nagrado.

Dijaki godalnega oddelka poleg vseh obveznosti v šoli pri glasbenih in splošnoizobraževalnih predmetih dosegajo odlične uvrstitve na državnih in mednarodnih tekmovanjih. Na tej poti jih skrbno vodijo in spremljajo profesorji. Trenutno na našem oddelku poučuje osemnajst profesorjev, večina redno

zaposlenih. Prav izredno usposobljen kader in entuziazem tako profesorjev kot dijakov omogočata doseganje odličnih rezultatov in pripomoreta k celostnemu umetniškemu razvoju. Na šoli vsako leto organiziramo seminarje, na katerih dijaki spoznajo različne pedagoške pristope in umetniške koncepte ter se nato lažje orientirajo glede nadaljevanja študija na univerzitetni ravni. Dijaki KGBL uspešno opravljajo sprejemne izpite in študirajo v Ljubljani ter v drugih glasbenih centrih po Evropi.

Kaj pa prihodnost našega srednješolskega godalnega oddelka? Če velja, da je skupina močna, toliko kot je njen najšibkejši člen, smo lahko pri nas še naprej upravičeno optimistični.

Sanja Repše, prof. spec.
Vodja Oddelka za godala organizacijske enote
Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za harmoniko in orgle organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

*Oddelek za harmoniko in orgle organizacijske enote Srednja glasbena in
baletna šola KGBL. Vir: KGBL.*

FRANK NINA – orgle

KUŠER DEJAN – harmonika

mag. PREM KOLAR MATEJA – harmonika

VUKOJA PLAVČAK MARIJA – harmonika

Kot pri drugih inštrumentih imajo tudi pri harmoniki najpomembnejšo vlogo pri razvoju pouka strokovno podkovani, uspešni in prizadevni učitelji.

Zato sem se odločila, da svoje pisanje posvetim vsem, ki smo in še kakorkoli prispevamo k uveljavljanju harmonike v okviru naše šole.

Prve verodostojne podatke o poučevanju harmonike v organiziranih glasbenih šolah v Sloveniji najdemo v poročilih in zapisnikih sej ter imenikih gojencev šole Glasbene matice, ki je delovala v okviru Državnega konservatorija v Ljubljani.

Podrobnejši vpogled v začetni pouk harmonike kaže, da je bil na šoli Glasbene matice za prvega učitelja izbran **Rudolf Pillich** (1901–1945). Bil je priznani strokovnjak, tudi koncertant, ki je poučeval v šolskih letih od 1933/1934 do 1937/1938. V tem času se je šolalo sedeminšestdeset učencev harmonike.

Ta podatek se mi zdi tudi v svetovnem merilu izjemen, saj se je pouk harmonike v Ljubljani začel le dobrih 100 let od nastanka prvega preprostega inštrumenta (1822, Ch. F. L. Buschmann, Nemčija).

Ob koncu štiridesetih let in nadalje skozi petdeseta in šestdeseta leta 20. stoletja so iz amaterskih pobud in obstoječih šol v Sloveniji začele delovati javne glasbene šole, ki so še danes glavne institucije za vzgojo mladih glasbenikov. V predmetnikih se je uveljavljala tudi harmonika.

Pouk harmonike so uresničevali različno usposobljeni učitelji, šolani zasebno ali v šolah, samouki in pogosto tudi posamezni pianisti.

Na glasbeni šoli, ki je delovala v okviru Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani, so od sredine šestdesetih let prejšnjega stoletja harmoniko poučevale **Meta Borštnar**, **Mira Kobe**, **Eva Istenič** in **Karmen Vresk**.

Zanimanje za harmoniko je bilo v tistem času ogromno. Tako je na šoli pod vodstvom **Uroša Isteniča** deloval tudi harmonikarski orkester. Po njegovem odhodu je mesto dirigenta uspešno prevzela Borštnarjeva.

Nov mejnik v razvoju harmonikarskega izobraževanja je čas, ko je bil inštrument sprejet v predmetnik srednjih glasbenih šol.

Leta 1970 se je na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje zaposlil **Rudolf Pillich ml.** (1921–2007). Pouk na srednji stopnji je bil namenjen učencem in tudi učiteljem, ki do takrat niso imeli možnosti pridobitve ustrezne kvalifikacije. Prva diplomantka harmonike na srednji stopnji je šolanje zaključila leta 1972. Pouk so obiskovali kandidati iz vse Slovenije, ki so Pillichove metodične postopke prenašali na svoje učence.

Rudolfa Pillicha ml. je mogoče označiti kot učitelja, specialnega didaktika, avtorja didaktičnih gradiv (velikega števila učbenikov, zbirk skladb in priručnikov za učitelje), koncertanta in idejnega snovalca inštrumentov. Njegovo delo je bilo izjemno in je pomembno zaznamovalo to obdobje.

Jeseni 1978 je Pillicha na srednji stopnji Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje zamenjal **Ernö Sebastian** (1946), prvi v tujini (Weimar) šolani harmonikar v takratni državi, ki je tukaj deloval do upokojitve leta 2011.

Pri njem je šolanje končalo približno šestdeset dijakov, ki večinoma poučujejo harmoniko po nemški metodi. Veliko njegovih učencev je študij harmonike nadaljevalo v Nemčiji in Avstriji.

Leta 2005 je za svoje dosežke na pedagoškem področju prejel Škerjančevo diplomu.

Vsa leta službovanja si je prizadeval za uveljavljanje harmonike kot koncertnega inštrumenta, pri čemer pa je mnogokrat naletel na ovire. Vendar sta njegovi poznavanje in poučevanje najnovejše nemške in skandinavske harmonikarske literature pomenili veliko prelomnico na pedagoškem področju. Deloval pa je tudi kot skladatelj in koncertant. Pri pouku posegamo predvsem po njegovih solističnih skladbah za harmoniko.

Šoli smo se kasneje priključevali novi učitelji, ki s svojim delom pomembno vplivamo na dosežke pouka harmonike.

Tako sem se leta 1991 zaposlila tudi jaz, **Mateja Prem Kolar** (1968), ki poučujem tako na nižji kot na srednji stopnji.

Bila sem dijakinja te šole. Študij sem nadaljevala na ljubljanski akademiji in visoki šoli za glasbo v Weimarju.

Neprecenljiva izkušnja je bila tudi poznejša koncertna dejavnost s šolskima kolegoma, mojima nekdanjima profesorjema glavnega predmeta Ernöjem Sebastianom ter komorne igre, pokojnim violinistom Tomažem Lorenzem. Še vedno pa sodelujem s skladateljem in profesorjem strokovno-teoretičnih predmetov Vitjo Avscem, s katerim sva se nekaj let hkrati šolala na oddelku za harmoniko takratne Srednje glasbene in baletne šole.

Poučevanje na srednji stopnji je zame osebni izziv, pravzaprav uresničitve mojih sanj. Čeprav je delo zahtevno in kompleksno, se ga lotevam z vso odgovornostjo. Te mlade namreč čakata matura in sprejemni izpit na akademiji.

Moja posebna pozornost pa gre tudi našim najmlajšim. Zanje sem leta 2018 izdala učbenik za najmlajše harmonikarje *Moja harmonika 1*, ki je pomemben prispevek k slovenski pedagoški literaturi.

Vsa leta na naši šoli poskušam harmoniko in glasbo približati mladim, nadobudnim harmonikarjem. Ko te pri poučevanju poleg znanja spremljajo zanos, strast, ljubezen do lepega, ko opravljaš poklic kot poslanstvo, je to največ, kar lahko uresničuješ na pedagoškem področju.

Že nekaj let na nižji stopnji poučuje tudi **Luka Jerončič** (1980), ki je končal šolanje na naši šoli leta 1999. Po končanem študiju harmonike v Nürnbergu se je leta 2007 zaposlil na naši in logaški glasbeni šoli. S svojim znanjem in značajem, ki privlači mlade harmonikarje, je postal pomemben člen naše oddelka.

Po upokojitvi našega profesorja Ernöja Sebastiana je njegovo mesto na srednji stopnji prevzel **Klemen Leben** (1983), maturant naše šole leta 2002. Leta 2003 je prejel Škerjančevo nagrado.

Šolal se je v Weimarju in Helsinkih. Že v študijskih letih je postal dobitnik nagrad na najprestižnejših harmonikarskih tekmovanjih. Poleg pedagoškega udejstvovanja deluje tudi kot koncertant in skladatelj.

Vse to znanje in seveda svojo filozofijo večnega iskanja v umetnosti in življenju prenaša na svoje dijake ter jim tako odstira vedno nove svetove.

Veseli smo da se lahko harmonika, eden najmlajših inštrumentov, s svojo izvirno literaturo in visoko poustvarjalno ravno enakovredno kosa z drugimi glasbili. Za to smo v veliki meri zaslužni tudi mi, ki svoje znanje in navdušenje prenašamo na mlajše generacije v okviru našega konservatorija.

Pri tem smo uspešni. Kljub majhnemu številu učencev in dijakov se lahko pohvalimo z uspešnim delovanjem znotraj in zunaj šole. Številni nastopi, tekmovanja, uspešno opravljeni maturitetni nastopi. Večina naših dijakov je dovolj opremljena z znanjem, da študij lahko nadaljuje tudi na tujih akademijah. Veliko se jih vrne v Slovenijo, kjer nadaljujejo svoje poslanstvo s poučevanjem tega čudovitega inštrumenta na vseh ravneh glasbenega šolstva. Posebno veselje je tudi koncertna dejavnost naših nekdanih učencev in dijakov. Ponosno občudujem moč umetnosti v rokah mladih harmonikarjev.

mag. Mateja Prem Kolar, prof.

Vodja Oddelka za harmoniko in orgle organizacijske enote
Glasbena šola in Srednja glasbena in baletna šola KGBL

V letošnjem šolskem letu praznujemo 10 let orgelskega oddelka na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana. Z gradnjo nove šole na Ižanski cesti so konec leta 2008 svoj prostor dobile tudi nove mehanske orgle Orglarstva Močnik s 15 registri. Pouk orgel se je na KGBL tako začel v šolskem letu 2009/2010. K nam prihajajo učenci in dijaki z različnih koncev Slovenije, ki jih navdušuje »kraljica glasbil«. Glasbilo, ki se ponaša z več kot 2000-letno tradicijo, je še vedno navdih za marsikoga. S kombiniranjem različnih registrov je iz piščali mogoče izvabiti najrazličnejše zvoke.

Orgle na KGBL so manjši baročni inštrument, primeren za pouk in vadenje. Za boljšo zvočno predstavo in izvajanje skladb različnih obdobj pa je treba imeti izkušnje igranja tudi na večjih orglah, v večji akustiki, saj se igranje na različne inštrumente zelo razlikuje. Zato z dijaki redno organiziramo nastope in koncerte tudi zunaj šole – v različnih cerkvah po Ljubljani in okolici. Vsak inštrument je unikaten in poseben izziv za organista; način igranja, registracija, ki jo je treba na vsakih orglah narediti na novo, za kar gre kar precej časa, priprave in delo pa odtehta užitek ob igranju in poslušanju. Teh nastopov se dijaki najbolj veselijo, četudi je s tem povezano veliko organizacije in dodatnih ur.

V Sloveniji narašča interes za pouk orgel v glasbenih šolah, čeprav je malo glasbenih šol, ki se lahko ponašajo s svojim mehanskim inštrumentom. Ponosni smo lahko na svoje orgle in učne razmere, kar se kaže tudi v dobrih rezultatih: zelo uspešna matura, uspehi na tekmovanjih in uspešno opravljeni sprejemni izpiti na glasbenih akademijah. V 10 letih se je v orgelskem oddelku zvrstilo 14 dijakov na SGBŠ in 7 učencev na GŠ. Trenutno naši nekdanji dijaki študirajo na glasbenih akademijah v Gradcu, Salzburgu in Göteborgu.

Želimo si, da bi poleg obstoječega inštrumenta dobili tudi večje simfonične orgle, ki so bile ob gradnji šole že predvidene v veliki dvorani KGBL. Tako bi lahko naši orglavci sodelovali na javnih koncertih in tudi drugih prireditvah na KGBL, saj smo zdaj zaradi manjšega glasbila precej izolirani in omejeni na orgelsko dvorano.

Nina Frank, prof.
orgle

Oddelek za kitaro, harfo in citre organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za kitaro, harfo in citre organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.

BUCIĆ MLADEN – kitara

ČRNUGELJ ANTON – kitara

GABERC ANJA – harfa

HREN FRAS EVA – kitara

JERKO NOVAK – kitara

SAJE IGOR – kitara

ZIDAR KOS KARMEN – citre

Vsi predhodni vodje našega oddelka so bili kitaristi in skoraj nobeden med njimi se v svojih poročilih ali spominih na kritična leta razvoja kitare v Sloveniji nikakor ne more ogniti omembi težav, s katerimi so se dolga leta spopadali preprosto zato, ker se vodilna glasbenoizobraževalna srenja na konservatoriju

in pozneje na akademiji za glasbo ni zmogla soočiti z napredkom neorkestrskih inštrumentov, z naglo rastočim ugledom tehnično razvijajoče se kitare in prodornostjo izvajalcev njenega repertoarja. V upanju, da smo končno presegli toženje o kalimerovski krivici, ki se je dogajala naši kitari, želim zapisati tudi nekaj svetlih spominov o razvoju našega oddelka, dejstva, na katera smo ponosni, in tudi priložnosti, ki bi jih morali bolje izkoristiti.

Moja generacija kitaristov lahko iz lastnih izkušenj poroča le o bitkah za položaj kitare v glasbenih šolah iz časov prof. Tomaža Šegule, o zgodnejših dogajanjih pa lahko samo prebiramo redko objavljene spomine naših predhodnikov. S hitro opazno in še hitreje vonjavno pojavo kadilca pipe nam je profesor Šegula dal vedeti, da je po zgledu svetovne kitarske ikone Andresa Segovie oče moderne kitare v Sloveniji prav on. Sam je sicer večkrat poudaril, da so prvi koncertni kitaristi in mogoče tudi njegovi prvi državno potrjeni učbeniki za kitaro rezultat vseh sodelujočih in okoliščin v takratnem razvojnem procesu klasične kitare pri nas. Ni pa naključje, da je tako vlogo skrbnika za naš oddelek po profesorju Andreju Grafenauerju, ki je medtem na akademiji za glasbo poskrbel za celosten program izobraževanja bodočih profesorjev kitare, prevzel prof. Igor Saje, saj je prvi med koncertnimi pionirji pustil sledi na odru ljubljanskih Križank – majhen korak za Križanke, velik korak za slovensko kitaro, še večji za naš oddelek!

Prav legendarno je naš oddelek zaznamoval mit o deklici, ki je na naši šoli igrala harfo in se hitro povzpela do statusa profesionalne harfistke. Prof. Ruda Ravnik Kosi je med zgoščeno koncertno dejavnostjo od zgodnjih sedemdesetih let pa do leta 2015 usposobila dovolj harfistov za takratne kadrovske potrebe in za neprekinjen prenos znanja na novo generacijo pedagogov, danes izjemno uspešnih učiteljev na srednješolskih oddelkih glasbenih šol. Našim profesoricam harfe je v zadnjih desetih letih uspelo s stalnim izobraževanjem, sodelovanjem s tujimi strokovnjaki in vrhunskimi rezultati na mednarodnih tekmovanjih povečati število učenk in dijakinj v svojih razredih, kar je vzgled marsikateremu učitelju deficitarnega inštrumenta. Premik smo nedavno naredili tudi z zagonom pouka citer, ko smo v šolskem letu 2018/2019 na vzporedni program umetniške gimnazije sprejeli prvo citrarko. Njena mentorica prof. Karmen Zidar Kos je tako prva učiteljica citer na šoli, s prvimi dosežki pa sta že nakazali na resne ambicije tega podcenjenega brenkala.

V zadnjih desetletjih opazamo eksploziven vpis otrok na pouk kitare in harfe v glasbenih šolah. Novi učitelji, prvi diplomanti na akademiji za glasbo, so dvignili kakovost kandidatov na sprejemnih izpitih. Sledili so novi srednješolski oddelki v večjih glasbenih šolah, močnejša konkurenca na državnih

tekmovanjih, tesnejša sodelovanja z učitelji iz sosednjih držav, udeležba na mednarodnih tekmovanjih in končno tudi vstop prvih mladeničev in mladenk, maturantov naše šole na svetovne odre. Vsak odgovorni učitelj je moral spoznati, da je internacionalizacija tudi našega dela nujna. Čeprav bi za vzdrževanje močne konkurence zadoščal že prostor nekdanje Jugoslavije, kjer si je kitara ustvarila lepo število vrhunskih kitaristov in zavzetih pedagogov, smo morali za objektivni pogled v perspektivo kitare seči še veliko dlje, saj se je naša kraljična začela prebujati celo v daljnih deželah, kjer netradicionalnih glasbenih inštrumentov niso poznali ali so bili celo prepovedani. Na šoli smo vzpostavili vezi z mnogimi slavopevnimi virtuozi iz tujine in jih povabili k delu z dijaki, na mednarodnih tekmovanjih v Evropi pa smo tudi mi posegli po vrtoglavo zavidljivih dosežkih. Spomnim se dogodka iz prvih let evropskega povezovanja kitarskih učiteljev v združenje *EGTA*, ko je na koncertu nagrajencev naš učenec tako presunljivo muzikalno zaigral domačo skladbo v ogromni, polni dvorani, da so navzoči obnemeli. Fante takrat ni mogel vedeti, da ga je poslušala domala vsa evropska kitarska elita in da je nevede razkril raven poučevanja kitare v Sloveniji. Kmalu zatem smo v Weimarju že imeli zmagovalca in bili edina država, ki je imela dva dijaka med izbranimi finalisti.

V tem času je krasnostasa kraljična pridobila tudi glas. Dobesedno. Naše zahteve po akustičnih zmožnostih kitare so prerasle raven bližnjih izdelovalcev, ozaveščena mladina je posegla po najdražjih inštrumentih izkušnih, prestižnih, večkrat precenjenih mojstrov ter z naprednim akademskim znanjem in izpopolnjevanji v tujini prilagodila igranje novim, tehnično dovršenim kitaram.

Moderna kitarska literatura se že dolgo ne rojeva več pod peresom vpoklicanih skladateljev. Marsikateremu kitaristu je v svetu uspelo pridobiti ugled vrhunskega skladatelja, dirigenta, aranžerja ali vodje uspešnih ansamblov in zborov. Sodobne kitarske skladbe prinašajo tradicionalne elemente iz dežel vsega sveta, izkazujejo najrazličnejša kompozicijska znanja njihovih avtorjev, provokativno izzivajo in kličejo k študiju daljnosežnih vsebin celo neglasbenih področij. Samo z učno literaturo za kitaro zadnjega pol stoletja bi zavzeti raziskovalec lahko nadomestil vse prikazane tehnične prvine starih šol. A izgubili bi seveda slast odkrivanja estetike in iznajdljivosti arhaičnih maestrov.

Vse to pa zahteva čas. Tudi tisti čas, ki ga zapravimo ob predanem izpolnjevanju virtualnih obrazcev, nikoli uresničenih kurikularnih idealov. Spodbujanje izobraževanja učiteljev je samo navidezno. O tem pričajo na pol prazne predavalnice in koncertne dvorane, namenjene učiteljem kitare, seje strokovnih krogov so osiromašene članstva in idej.

Prihodnost vidimo v bodočem radovednem učitelju, ki se že danes rojeva v šolskih klopih zahtevnega profesorja, mentorja, ki ne razlikuje med aktivnostjo, ki se splača ali pa ne, pač pa spodbuja tudi k učenju trenutno manj pomembnih predmetov. Naši nasledniki bodo poleg priročnih informacij iz računalniških brskalnikov znali uporabiti svoje poglobljeno strokovno znanje in bili hkrati opremljeni z uporabnimi znanji različnih učnih predmetov, vseživljenjsko učenje pa bo njihova brezpogojna notranja potreba.

Anton Črnugelj, prof.

Vodja Oddelka za kitaro, harfo in citre
organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za klavir organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za klavir organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.

**GADŽIJEV SIJAVUŠ
HORVAT TADEJ
KOSMAČ ANDREJA
MALAHOTKY HAAS LIDIJA
PREŠIČEK NINA
SEVER JAN
ZORKO SUZANA**

Nekaj besed o klavirskem oddelku Srednje glasbene in baletne šole

Klavir, nesporni kralj med inštrumenti, je s svojo široko paleto izraznih možnosti in bogato zakladnico literature vseh slogovnih obdobj pomemben nosilec razvoja klasične glasbe, pianist pa glasbenik, ki deluje na največ

različnih področjih. Je solist koncertant, komorni glasbenik, korepetitor in klavirski pedagog. Vse to so izzivi, pred katere smo postavljeni tako profesorji kot tudi dijaki, ki prve korake v svet poklicne klavirske igre naredijo ravno na srednji glasbeni šoli.

Tako je delo klavirskega pedagoga na srednji stopnji izjemno kompleksno, zahtevno in odgovorno, saj mora dijaka v kratkih štirih letih postopno naučiti vseh komponent klavirske igre in mu odpreti vpogled v široko razumevanje glasbene umetnosti. Poleg virtuozne tehnike mora vzporedno razvijati predvsem njegovo muzikalnost in umetniški potencial ter ga ob koncu šolanja pripraviti na maturo in nadaljnji študij na visoki šoli.

Klavirskim pedagogom na srednji glasbeni šoli je doslej v več desetletjih s strokovnim in požrtvovalnim delom uspelo vzgojiti mnogo generacij mladih pianistov, ki so kasneje končali študij na domači ali tujih glasbenih akademijah, mnogi med njimi so danes odlični koncertanti, komorni glasbeniki in seveda priznani klavirski pedagogi. K večji kakovosti klavirskega pouka je pred leti ne nazadnje izdatno pripomogla tudi selitev v novo stavbo, ki nam s sodobnimi učilnicami in dvoranami, opremljenimi s po dvema kakovostnima inštrumentoma, omogoča učinkovitejši pedagoški proces. Velika večina naših dijakov klavirja je uspešno opravila sprejemni izpit na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, nekateri pa so ali še študirajo tudi na visokih glasbenih šolah in akademijah v Avstriji, Hrvaški, Nemčiji in Franciji.

Klavirski oddelek se lahko pohvali s številnimi vidnimi dosežki svojih dijakov, ki segajo tako v slovenski kot tudi širši evropski kulturni prostor. Najboljši med njimi so zato prejeli Škerjančevo nagrado, ki jo Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana podeljuje za zasluge pri umetniškem uveljavljanju šole.

Med dosežki zasedajo pomembno mesto številne osvojene nagrade na domačih in mednarodnih klavirskih tekmovanjih, doslej najvidnejša med njimi je verjetno drugo mesto našega pianista na tekmovanju *Evrovizijski mladi glasbeniki* v Kölnu.

Bogata in obsežna je tudi koncertna dejavnost naših dijakov. Kot solisti so nastopali s *Simfoničnim orkestrom KGBL*, *Orkestrom Slovenske filharmonije*, *Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija*, *Komornim godalnim orkestrom Slovenske filharmonije* in *Orkestrom zahodnonemškega radia (WDR)*; s solističnimi recitali pa koncertirali v ciklih *Ob klavirju Glasbene mladine Ljubljanske*, *Mladi virtuozi Ljubljana festivala*, *Pianissimo* v organizaciji *Epte* ter na koncertih po več slovenskih glasbenih šolah.

Klavirski oddelek redno pripravlja koncertne projekte na *Klavirskih dnevih*, ki jih vsako leto prireja *Društvo klavirskih pedagogov Slovenije*. Najodmevnejša med njimi je bila integralna praizvedba izjemno zahtevnih desetih Etud op. 66 skladatelja Janeza Matičiča na Klavirskih dnevih v Novi Gorici, dijaki pa so jo z velikim uspehom pri strokovni javnosti in občinstvu ponovili še na *Bienalu sodobne glasbe* v Kopru ter v Škerjančevi dvorani KGBL.

Naši pianisti so v okviru cikla *Skladatelj v fokusu* izvedli več skladb slovenskih skladateljev in ob 70-letnici *Društva slovenskih skladateljev* tudi snemali njihova dela za RTV Slovenija.

Že nekaj let pa prirejamo vsakoletne skupne izmenjalne koncerte s klavirskim oddelkom Konservatorija Maribor.

Decembra 2018 smo z velikim entuziazmom uspešno organizirali *Prvo mednarodno klavirsko tekmovanje Janez Matičič*. Šestdnevno tekmovanje mladih pianistov je potekalo pred petčlansko mednarodno žirijo v Škerjančevi dvorani naše šole, tekmovalci iz Slovenije in več drugih evropskih držav so tekmovali v petih starostnih kategorijah in v čast nam je, da je bila med prvonagrajenci tudi naša dijakinja. Zasluge za uspeh tekmovanja pa ima poleg ožjega organizacijskega odbora in vseh kolegov pianistov tudi vodstvo KGBL, ki mu gre za angažirano logistično in moralno podporo iskrena zahvala.

Upam in srčno si želim, da bodo dosedanje uspehe klavirskega oddelka nadaljevale in še nadgradile tudi prihodnje generacije mladih pianistov in njihovih pedagogov.

Lidija Malahotky Haas, prof.
Vodja Oddelka za klavir organizacijske enote
Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za klavir – dopolnilni predmet in korepeticije organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

*Oddelek za klavir – dopolnilni predmet in korepeticije organizacijske enote
Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.*

BAJC SONJA – klavir d. p., korepeticije balet

CVETKO DAMJANA – klavir d. p.

FAGANEL MAJA – klavir d. p.

HORVAT TADEJ – klavir d. p., korepeticije

HRUP BOŽENA – klavir d. p., korepeticije

HUDNIK HERMINA – korepeticije

KOSEM KOTAR HELENA – klavir d. p.

KOSMAČ ANDREJA – korepeticije

KOŽELJ NEŽA – klavir d. p., korepeticije

KRAUT BORUT – klavir d. p.

KRUTILOV STANISLAV – klavir d. p., korepeticije

KULENOVIĆ SLAVEN – klavir d. p., simfonični orkester

LOMOVŠEK KAJA – klavir d. p.

MARKUN ANDREJA – klavir d. p., korepeticije

MLAKAR MALEŽIČ DARJA – klavir d. p., korepeticije

PETER KRIVOKAPIČ KATALIN – klavir d. p., korepeticije

PETERNEL MARJAN – klavir d. p., korepeticije balet

PREŠIČEK NINA – klavir d. p.

RUBLYOVA LYUDMYLA – klavir d. p., korepeticije balet

RUS NADJA – korepeticije

SEMIČ KARMEN – klavir d. p., korepeticije

SEVER JAN – klavir d. p.

SEVŠEK ŠRAMEL TOMAŽ – čembalo d. p.

SLADIČ BARBARA – klavir d. p., korepeticije balet

VIČENTIĆ IGOR – klavir d. p., korepeticije

ZORKO SUZANA – klavir d. p.

ZUPAN DAMJANA – klavir d. p., korepeticije

S prvo vodjo Oddelka za klavir dopolnilni predmet in korepeticije prof. Majo Faganel sva se v sproščenem hodniškem klepetu pogovarjala o časih, ki smo jih pustili za sabo. Prof. Faganelova je govorila o časih, ki ob primerjavi z današnjim delujejo pravljično preprosto in s tem mislim predvsem na preprostost delovnega okolja. Tako preprosto, da niti ni bilo potrebe po ločenem oddelku in so vse naše dejavnosti spadale pod okrilje klavirskega oddelka. Ah, ti časi, a v resnici mi je govorila o precej bližnji preteklosti. Naš oddelka je ob stoletnici praktično novorojenček. Morda smo ravno zapustili plenice, nekako shodili, čeprav nas še malce zanaša po ovinkih. Oddelek je bil ustanovljen leta 2010, po tem, kot pravi prof. Faganelova: *»Ko so se s selitvijo OE SGBŠ na novo lokacijo pokazale potrebe, da bi se zaposleni na tem oddelku več dogovarjali med seboj in skupaj nastopali z novimi idejami pred vodstvom šole v smislu izboljševanja dela, ki bo v prid kvaliteti pedagoškega in umetniškega delovanja, predvsem pa dijakom, njihovem glasbenemu razvoju in napredku.«* Oba sva se strinjala, da je ustanovitev oddelka le prvi korak do celovitega prepoznavanja pomembnosti naših aktivnosti. Je potreben zagon, da s stranskega

tira suvereno zavijemo na svojo pot s sodobnimi učnimi načrti in pravilnim vrednotenjem našega dela.

In kako opisati oddelek danes? Ob navalu misli malce postanem. Poskušam izoblikovati sosledje. Najprej mi pride na misel le nekaj pridevnikov: velik, raznolik, kompleksen, pomemben ... Na prvem mestu je nedvomno velikost. Smo najboljšežnejši oddelek predvsem po številnosti dijakov, ki jih zajema, in tu se razodeva vsa širina oddelek in ne nazadnje konservatorija: od baletnih plesalcev, vseh instrumentalistov, pevcev, teoretikov (žargonsko dijaki na smeri glasbeni stavek), klasikov, jazzarjev, skratka dijakov raznovrstnih usmeritev, ki jim prek postavljanja rok na klavir odpiramo svet glasbe. Klavir dopolnilni predmet služi kot vzvod, nekakšen čarobni ključ, ki odklepa aktivno zaznavo kompleksnosti glasbene govorice na enem inštrumentu. Na klavirju, ki s svojo uporabnostjo omogoča izvajanje glasbene polifonije s širokim zvočnim spektrom. Resda učimo igranja na klavir, vendar s popolnoma drugačnim ciljem kot pri glavnem predmetu klavir. Pri nas ne iščemo virtuoznosti in izvajalskih specifik, temveč le glasbo. Vsakega dijaka poskušamo usposobiti, da prek notnega zapisa na klavirju najde najhitrejšo pot do celostne podobe glasbe, njene melodije, harmonije, strukture in jo oživi. S tem se urita notranja glasbena predstava in na splošno razumevanje glasbene govorice, s katero dijaki bogatijo svoje znanje, ki ga pridobivajo pri pouku glavnega predmeta. To poslanstvo se nato vendarle oblikuje glede na to, s katere smeri oz. oddelka prihaja dijak, in tu se odpirajo vedno novi izzivi, kako nadgrajevati učni program, da bo čim bolj ustrezal potrebam dijaka glede na njegovo specifiko. Za take podvige je potreben uglašen aktiv profesorjev, ki s svojo strokovnostjo in željo po nadgradnji ustvarjajo napredno ustvarjalno okolje. S ponosom ugotavljam, da nam s skupnimi močmi to tudi uspeva, saj v zadnjih letih zaznavamo očiten napredek, ki se kaže tako z dvigom zainteresiranosti dijakov za klavir dopolnilni predmet kot tudi s kakovostjo izvajanja na letnih izpitih. Novost je tudi letni oddelčni nastop dijakov A-smeri, pogosti so tudi razredni nastopi, skratka nekaj, kar bi pred časom pospremili le z dvignjenimi obrvmi.

Druga naša aktivnost so korepeticije. Korepetitorji smo tisti nepogrešljivi odrski delavci, ki omogočamo, da naši dijaki solisti blestijo, pobirajo nagrade, zmagujejo na tekmovanjih, igrajo celovečerne recitale v prestižnih dvoranh doma in v tujini, snemajo zgoščenke, in ne nazadnje poskrbimo za vsakotedensko urjenje v učilnicah. Omogočamo, da je pouk v učilnicah živ proces, z živo energijo in s celovito glasbeno podobo. Prof. Faganelova pravi, da smo *»korepetitorji z dijaki, poleg njihovih profesorjev glavnega predmeta na njihovih poteh in stopničkah v svet glasbene umetnosti v občutljivih letih na*

poti v glasbeno in tudi človeško odraslost«. In kako to drži, saj imamo poleg umetniške podpore na odru kdaj tudi bolj človeško, tolažilno vlogo, vlogo moralnega podpornika. Ne boste verjeli, da se moramo nemalokrat izkazati tudi v logističnih veščinah, šoferskih, celo šiviljskih. Tako bi si lahko mislili, da korepetitorsko delo nima meja. Pa vendar. Mora jih imeti. Izziv korepetitorjev danes žal ni samo v delu, temveč predvsem v tem, da bolj opredelimo njegovo specifiko in jo podvržemo evalvaciji zahtevnosti, ki jo pogojujejo značilnosti našega časa. S prof. Faganelovo sva ugotovila, da v zadnjih letih delo korepetitorja včasih presega njegove časovne in izvajalske zmožnosti, ker število ur dela presega nekoč določeni okvir. Veliko tega dodatnega dela je odrskega, kar nosi veliko večjo težo odgovornosti in tudi stopnjo zahtevnosti. Na oddelku se zato že dlje časa pogovarjamo in svoje misli predstavljamo tudi vodstvu šole, da bi to problematiko reševali skupaj ter bolj natančno določili nujno obvezo sodelovanja korepetitorja z učencem, ki ga spremlja, oz. našli pot za dodatno nagrajevanje korepetitorja, kadar njegovo delo zelo presega običajni okvir vadenja in nastopanja s posameznim dijakom. Razumevanje vodstva šole seveda ne bo zadostovalo za rešitev, bo pa ključno, da lahko problematiko razrešimo na državni ravni v korist prihodnosti poklica.

Naj končam z mislijo naše prve vodje oddelka, ki pravi, da *»smo pianisti v vseh obdobjih tega stoletnega jubileja odigrali pomembno vlogo na področju glasbenega izobraževanja in se kot učitelji in korepetitorji na poti svojega poslanstva vedno trudili v mladih vzbuditi zavzetost in predanost glasbeni muzi*«. Naj bo ta muza tudi skupna luč vsem, ki prevzemamo odgovornost za prihodnje rodove.

Igor Vičentić, prof.

Vodja Oddelka za klavir d. p. in korepeticije organizacijske enote
Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za komorno igro organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za komorno igro organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.

**BAJUK MARCOS
BIČANIN ZORAN
BOGOLIN JOŽE
GRIČAR JAN
HAWLINA LIZA
HREN FRAS EVA
JERKO NOVAK
KRIVOKAPIĆ IGOR
KULENOVIĆ SLAVEN
PREŠIČEK DEJAN
SAJE IGOR**

Odkar pomnim, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana neguje močno tradicijo komornega muziciranja. Komorne skupine so praviloma zelo uspešno tekmovali na državnih in mednarodnih tekmovanjih, njihovi koncerti pa so bili vedno na zavidljivo visoki ravni. Vse to ne bi bilo mogoče brez dolgotrnega dela in truda njihovih mentorjev, mojih predhodnikov, prof. Tomaža Lorenza in prof. Franca Rizmala, za kar se jima zahvaljujem.

Ko sem v šolskem letu 2017/2018 nastopil službo profesorja za komorno igro, mi je takratni direktor, prof. Dejan Prešiček, pogumno dodelil tudi vlogo vodje oddelka za komorno igro. Seveda je odveč poudariti, da sem bil zelo počaščen. Z mešanico strahospoštovanja in poguma sem prevzel krmilo, ki sta ga pred mano toliko let in tako dobro upravljala prof. Lorenz in prof. Rizmal. Seveda brez pomoči odličnih sodelavcev ne gre – tukaj se za sodelovanje in pomoč zahvaljujem prof. Janu Gričarju in prof. Slaveni Kulenoviću, s katerima tvorimo jedro aktiva za komorno glasbo, ter številnim drugim profesorjem.

S ponosom lahko povem, da znotraj aktiva vladajo neizmerna kolegialnost, pozitivna energija in ekipni duh ter seveda visoka stopnja strokovnosti. Dijakom vsakodnevno predajamo znanje, ki smo ga pridobili v vseh teh letih, in jim na svež, neobremenjujoč način širimo glasbeno obzorje. Znotraj igranja v komornih skupinah dijaki na praktičen način obnavljajo znanje, ki so ga pridobili pri pouku drugih glasbenih predmetov, hkrati pa spoznavajo razsežnost glasbene literature ter odkrivajo in razvijajo svojo glasbeno govorico. Seveda pa, ne le poglobljajo svoje glasbeno znanje, ampak tudi pridobivajo druge sposobnosti, ki so zelo pomembne v življenju – od komunikacije, medsebojne pomoči in spoštovanja, pa vse do razdelitve dela in organizacije časa.

Na oddelku za komorno glasbo se bomo še naprej trudili za ohranjanje bogate tradicije ter stremeli k razvoju znotraj in tudi zunaj oddelka. Še naprej bomo sodelovali pri nastopanju na svečanih dogodkih in proslavah, koncertirali na različnih prizoriščih doma in v tujini, tekmovali na državnih in mednarodnih tekmovanjih ter sodelovali z drugimi oddelki na KGBL in tako ustvarjali najzanimivejše projekte. Le tako bomo dijakom razkrivali čare vseh glasbenih dimenzij in jih (tako, kot so to počeli naši profesorji) navdušili za najboljšo obliko glasbenega poustvarjanja – igranje v komornem sestavu.

Zoran Bičanin, prof.

Vodja Oddelka za komorno igro organizacijske enote
Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za petje organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

*Oddelek za petje organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola
KGBL. Vir: KGBL.*

ARNEŽ VOLČANŠEK MATEJA

BAJUK MARCOS

GARČEVIĆ KOŽELJ EDITA

VASLE TATJANA

VOLČANŠEK JANKO

Zapisati nekaj misli v pričujoči zbornik ob 100-letnici Konservatorija je bila zame skoraj tako težka naloga kot leta 2016 po nenadni smrti dragega kolega profesorja Marjana Trčka stopiti v čevlje vodje pevskega oddelka glasbene in srednje glasbene šole. Oddelka, katerega del sem že od leta 1995, ko sem z zanosom začela svoje poslanstvo učiteljice petja. Že takrat sem se zavedala velike odgovornosti, ki jo učitelji petja prevzamemo, ko dobimo v uk mlade talente, in še danes sem vesela, da sem imela priložnost in blagoslov učiti

se od najboljših. Takrat sta na šoli med drugimi poučevali profesorici Zlata Ognjanović in Jelka Stergar in hvaležna sem jima za možnost, da sem lahko poslušala njun pouk, predvsem pa občudovala njuno predanost in srčnost, ki sem ju potem poskušala nesti v svoj razred, med svoje učence. Kasneje mi je bilo dano imeti za svojo nekakšno neuradno mentorico še profesorico Dorotejo Cestnik Spasić (pravzaprav mi je še danes), ki je prav tako v letih svojega poučevanja pri nas pustila velik pečat.

Vrsta pevske pedagogije, ki so v vseh letih obstoja naše ustanove poučevali na njej, je dolga, predolga, da bi jih lahko vse naštel, še daljša pa je vrsta mladih odličnih pevcev, ki so se na njej izšolali in mnogi tudi podali na pevske odre doma in po svetu. Ob listanju starih zbornikov sem prav v vsakem od njih na vidnem mestu našla kakšna znana pevska imena, od prvega leta delovanja konservatorija.

Veste, mi pevci smo nekoliko drugačni, naše šolanje malo odstopa od instrumentalnih glasbenih izobraževanj. Ne samo da se zaradi glasovnega razvoja (praviloma po zaključeni mutaciji) začnemo kasneje, tudi zato, ker nam je edini dano, da lahko svoje glasbeno izražanje nadgradimo z besedami in tako združimo več umetnosti. Nad nami bedi vseh devet grških muz, no, morda le Uranija, ki skrbi za astronome, malo manj.

Tako zelo večplastno tudi skrbimo za svoj pevski podmladek – od postavljanja osnov pevske tehnike, spoznavanja stilov, jezikov, brezmejne zakladnice literature (s posebno naklonjenostjo se posvečamo slovenski), uvajanja v večglasno petje, v komorno glasbo do tega, kako priti na oder, odrske mimi-ke, velikokrat pa smo tudi mame, očetje in psihologi v enem, saj mlade res celostno vzgajamo.

Naše pevsko leto na konservatoriju je zapolnjeno s številnimi internimi in javnimi nastopi, številnimi zunajšolskimi nastopi, na katere nas vabijo, z vsakoletno udeležbo na kakem tekmovanju, zadnja leta pa tudi z letno produkcijo komorne opere, ki je nam učiteljem, pevcem pa sploh, v veliko veselje. Takrat poleg velikega števila vaj tudi sami šivamo kostume, izdelujemo sceno, se ukvarjamo z režijo in še čim. Vsako leto kar nekaj naših učencev z uspehom maturira in odlično opravi sprejemne izpite na Akademiji za glasbo UL ali vse pogosteje kje v tujini.

Posebna vez je tudi med pevskim oddelkom in Komornim zborom Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, ki ga vodi profesor Ambrož Čopi. V njem poje kar velik del naših učencev in dijakov, kot vokalni pedagoginji in spremljevalki zbora na intenzivnih vajah in gostovanjih pa z njimi sodelujeva profesorica Edita Garčević Koželj in jaz. Zadnja leta zbor kot po tekočem traku

zmaguje na tekmovanjih, naši pevci pa v njem dobivajo še dodatne odrske izkušnje, mnogokrat tudi kot solisti.

V neizmerno pomoč in podporo pri vseh naših projektih so nam naši dragi korepetitorji, vedno pripravljeni na kak dodatni termin, na podaljšano uro, tudi na kakšno sobotno ali nedeljsko vajo. Ni čudno, da jih pevski pedagogi z veseljem povabimo na svoje že kar tradicionalno kulinarično srečanje, saj smo ne samo službeno, ampak tudi prijateljsko zelo povezani.

Ponosna sem na svoj pevski oddelek, na Matejo Arnež Volčanšek, Edito Garčević Koželj, Julieto Kubik de Habjanič, Marcosa Bajuka in Janka Volčanška ter na naše delo, ponosna sem na naše preštivilne nagrade na državnih in mednarodnih tekmovanjih, posebno vesela in ponosna pa, kadar kot poslušalka sedem v kakšno koncertno ali operno dvorano, odprem koncertni list in iz njega zasije ime katerega od naših nekdanjih dijakov. Takrat je moj užitek na koncertu vsaj dvakraten.

Tatjana Vasle, prof.

Vodja Oddelka za petje organizacijske enote Glasbena šola
in organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za pihala organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za pihala organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.

ANDERL KRAJTER IRMGARD – oboa

BAJT MATEJA – kljunasta flavta

BIZJAK KOTNIK BETKA – saksofon d. p.

GRAHEK MATEJ – flavta

GRIČAR JAN – saksofon

HAWLINA LIZA – flavta

JELAČIĆ JASENKA – flavta

KAC PAVEL – oboa

KOTAR JOŽE – klarinet

KUDER PETER – klarinet

LAZNIK OSKAR – saksofon

NATAŠA PAKLAR – flavta, piccolo d. p.

PUPIS LEV – saksofon

RIHTARIČ DEJAN – fagot

ROVTAR IRENA – flavta

SODJA DUŠAN – klarinet

ŠARC MATEJ – oboa

ZUPAN ANDREJ – klarinet, klarinet d. p., pihalni orkester

Ob pisanju teh vrstic o pihalnem oddelku Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana mi misli takoj uidejo v preteklost. V čas, ko sem bil dijak Srednje glasbene in baletne šole Ljubljana. Danes, ko gledam na tisti čas, vem, kako pomembno je za glasbenika, da ima dobre profesorje in da obiskuje šolo, ki mu daje možnost neomejenega umetniškega izražanja in razumevanja na poti razvoja do poklica glasbenika. Sam doživljam tisti čas kot izredno pomemben, saj so ob meni stali ljudje, ki so s svojo umetniško, pedagoško in človeško veličino »usodno« vplivali na to, da sem tudi sam postal poklicni glasbenik in pedagog. Odnos oziroma preplet nevidnih vezi, ki so se skozi leta šolanja stkale med mano in profesorji, ostaja zapisan za vedno. Iz tistega časa se spominjam eminentnih profesorjev pihalcev, kot so: Igor Karlin, Alojz Zupan, Draga Ažman, Jože Pogačnik, Božo Rogelja, Milan Švagan in Matjaž Drevenšek. To so bili za nas mlade takrat veliki ljudje in takšni še vedno ostajajo.

Oddelek pihal je bil skozi zgodovino šole izjemno močan in prepoznaven. Skozi roke prej omenjenih mojstrov so šla poznejša velika imena iz sveta glasbe. Prav profesorji so tisti, ki se jih ponavadi poleg svojih staršev najbolj spominjamo iz časov, ko smo srkali znanje in iskali svoj prostor pod soncem.

Vsak dijak je zaključena celota. Vsak izmed njih je s pomočjo mentorjev dosegel svojo maksimalno raven umetniškega izraza in splošne izobraženosti. Vrhunski nastopi, izjemni rezultati na domačih in mednarodnih tekmovanjih, angažmaji v najboljših evropskih orkestrih in še kaj so pokazatelji, da skozi desetletja pihalni oddelek ne samo opravlja svoje poslanstvo, ampak ga v vseh pogledih presega.

In to je oddelek pihal ostal vse do danes. Z novimi prostori na Lžanski cesti so se ponudile možnosti, da se oddelek razširi in okrepi z novimi profesorji.

Z vsem svojim znanjem, entuziazmom in energijo nadaljujemo poslanstvo pihalnega oddelka. Med sodelavci so se stkale prijetne vezi. Delo nas povezuje

in nadgrajuje. Mladi, s katerimi imamo opraviti, pa nas silijo, da ostajamo pedagoško aktualni, umetniško aktivni in da svoje znanje nenehno izpopolnjujemo. Prepričan sem, da pihalni oddelek Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana dosega in presega najvišjo raven izobraževanja primerljivih ustanov v svetovnem merilu.

Ko sem pred leti dobil povabilo, da prevzamem pihalni orkester, sem ga sprejel z navdušenjem in veliko odgovornosti. Res imam rad to delo in komaj sem čakal, da se bomo lahko prvič predstavili. Od takrat pa vse do danes je orkester nanizal lepo število koncertov. Vidnejši uspeh je dosegel na koncertu ob 60. letnici Srednje glasbene šole Ljubljana v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Leta 2012 je osvojil prvo mesto s posebno nagrado na tekmovanju mladinskih pihalnih orkestrov Slovenije. Leta 2018 je izšla zgoščenka z naslovom *Zgodbe iz veselja*. Nepozabna pa bosta ostala tudi gostovanje v Srbiji (Beograd) leta 2013 in balkanska turneja leta 2019 v Srbiji (Beograd), Grčiji (Solun, Volos) in Severni Makedoniji (Skopje).

Ko na delo, delo nas pedagogov pogledam skozi vzvratno ogledalo življenja, sem ponosen, da smo lahko del uspešne zgodbe na poti izobraževanja mladih glasbenikov. In ko kdaj opazim naša imena in ime šole v življenjepisih nekdanjih dijakov, ki so postali uspešni glasbeniki, takrat s ponosom spoznam, da je naš cilj dosežen.

Andrej Zupan, prof.
Vodja Oddelka za pihala organizacijske enote
Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za trobila in tolkala organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za trobila in tolkala organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.

BOGOLIN JOŽE – tolkala
JEVŠNIKAR MATJAŽ – trobenta
KARBA ANDREJ – pozavna
KLAVŽAR SIMON – tolkala
KOŠAK ERIK – rog, rog d. p.
KRIVOKAPIĆ IGOR – tuba
POKERŽNIK LEON – trobenta
PREDNIK ROBERT – rog
RIHTER MATEJ – trobenta
TOMAC METHOD – rog

VEGELJ UROŠ – tuba
ZEMLJAK PRIMOŽ – rog
ŽGAJNER VID – pozavna

Zaradi odličnih razmer za delo in dobrih profesorjev se na oddetek trobil in tolkal vpisujejo dijaki tako rekoč iz vse Slovenije.

Seveda je treba pred vpisom uspešno opraviti zahtevni sprejemni izpit, kar pa nam posledično omogoča, da sprejmemo sposobne, nadarjene mlade glasbenike, ki bodo imeli v veliki večini prihodnost poklicnih glasbenikov ali kako drugače povezano z glasbo.

Naš cilj je izobraziti dijake v odlične glasbenike, ki bodo imeli po končanem šolanju na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana možnost opraviti sprejemni izpit na kateri koli univerzi, visoki šoli ali akademiji za glasbo, kjer si bodo sami najbolj želeli.

Seveda so nam odlične razmere za delo na šoli v veliko pomoč, tako dijakom kot tudi učiteljem.

Med dijaki in učitelji na našem oddelku prevladuje zelo prijateljski, a vendar spoštljiv odnos; razumemo se odlično.

Dijaki so na šoli praktično od jutra do večera. Prosti čas namenjajo vadenju inštrumenta, med odmori pa ostane še kakšna minutka za druženje z vrstniki. Po štirih letih skupnega življenja na šoli se razvijejo v zrele osebnosti in mlade resne ljudi, ki pa še dolgo ostanejo veliki prijatelji.

Šola jim omogoča veliko nastopov v Sloveniji in tudi v tujini, kar jih dodatno motivira, da držijo tempo, ki je neusmiljen.

Zavidljiva raven znanja se kaže na raznih nastopih, koncertih in tekmovanjih. Dijaki v veliki večini zasedajo najvišja mesta in so prejemniki številnih nagrad na državnih in mednarodnih tekmovanjih.

Menim, da se dijaki in profesorji na oddelku trobil in tolkal počutimo dobro in je naše sodelovanje tekoče in produktivno.

Trenutno nas na oddelku poučuje trinajst. Seveda pa se je od začetka do zdaj zamenjalo kar nekaj profesorjev, ki so s svojim trudom in idejami veliko pripomogli, da je oddetek danes takšen, kot je – zelo uspešen.

Andrej Karba, prof.
Vodja oddelka za trobila in tolkala organizacijske enote
Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Tolkalni razred Konservatorija za glasbo in balet v Ljubljani domuje v pritličju stavbe, kjer dijaki od jutra do večera zasedajo dve vadbni. Pred nekaj leti so skupaj z vodstvom našli rešitev za prostorsko podhranjenost in prejeli v uporabo še dve vadbni v nadstropju. Tolkala so namreč specifična, in ker dijaki prihajajo z vseh koncev in krajev Slovenije, je vadbeni prostor na šoli izjemnega pomena, saj v dijaškem domu ne morejo vaditi. Posledično so tudi ena največkrat opaženih skupin dijakov v avli, kjer skoraj v vsakem trenutku dneva lahko srečate enega ali dva prijetna primerka naše sorte. Zaradi vseh praktičnih zagonetk tolkalskega življenja sta izjemnega pomena dobra klima in povezanost dijakov v razredu. Tako si za vsak projekt pomagajo in ščitijo formo svojih križev in drugih nosilnih organov in tkiv. Nad redom in dobrimi odnosi znotraj razreda stalno bedi vsakoletno izvoljeni predstavnik oziroma vodja razreda, ki skrbi tudi za boljšo komunikacijo med profesorjema in dijaki. Skoraj vsakoletni koncerti komorne glasbe za tolkala v veliki dvorani so postali velik magnet za sošolce in druge profesorje, vedno namreč poskušajo postreči s svežim programom, pogosto tudi z deli naših profesorjev. Predstavniki razreda se pogosto zadržujejo na hodniku s pisarnami in poskušajo izsiliti še boljše prostore in nakup dodatnih inštrumentov, saj bi radi svoje delo opravljali, kar se da dobro. Z odzivom šolskih organov so zelo zadovoljni in se drugače kot pred desetletji počutijo emancipirani v naš skupni svet čudovitih glasbe in plesa. Pomemben del dejavnosti razreda je negovanje dobrih odnosov s tehničnim osebjem šole. Brez njih nam ne bi šlo tako dobro.

Simon Klavžar, prof.
tolkala

Oddelek za strokovno-teoretične predmete organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za strokovno-teoretične predmete organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.

AVSEC VITJA – solfeggio, glasbeni stavek

BLAŽIČ PRIMOŽIČ JASNA – zgodovina glasbe

ČOPI AMBROŽ – zbor

GARTNAR ALEKSANDRA – zgodovina glasbe

MARIJAN MLAKAR - solfeggio

mag. PUSTINEK RAKAR KATARINA – solfeggio, glasbeni stavek

SOJAR VOGLAR ČRT – solfeggio, glasbeni stavek

ŠAVLI PETER – solfeggio, glasbeni stavek

VIDIC LESJAK HELENA – solfeggio

Oddelek za strokovno-teoretične predmete KGBL ima bogato zgodovino. Trenutno v njem deluje sedem pedagogov, ki poučujemo glasbeni stavek (harmonija in kontrapunkt), solfeggio in zgodovino glasbe. Zadnje poučujeta profesorici Jasna Blažič Primožič, soavtorica učbenika *Zgodovina glasbe* za srednje glasbene šole, sicer tudi dejavna kot pisateljica, in Aleksandra Gartnar, obe diplomirani muzikologinji. Druge predmete pa učimo: Peter Šavli (vodja oddelka med letoma 2009 in 2019), Helena Vidic Lesjak, Katarina Pustinek Rakar, Črt Sojar Voglar in Vitja Avsec, oddelek pa je pred kratkim v prometni nesreči izgubil kolega in prijatelja Marijana Mlakarja, odličnega pedagoga, ki je poučeval solfeggio v prvem letniku jazz smeri.

Člani aktiva delujemo tudi na skladateljskem področju. Tako lahko ustvarjalno nadgrajujemo visoke pedagoške in strokovne kriterije svojih predhodnikov: prof. Tomaža Habeta in prof. Janeza Osredkarja.

Ob tej priložnosti povzemam dejstva in spomine, ki jih je z nami podelil dolgoletni profesor na srednji glasbeni in baletni šoli, profesor Tomaž Habe:

»V svojem prispevku se bom osredotočil predvsem na strokovno-teoretične predmete od ustanovitve SGŠ, od leta 1953 naprej.

Še v letih ravnateljjevanja Vide Jeraj Hribar (1953–1963) je s svojim znanjem področje bogatil Janez Matičič (1952–1963), od ustanovitve do leta 1964 pa Primož Ramovš. Leta 1953 se mu je pridružil Jurij Gregorc (1953–1969), ki je ob Zvonimirju Cigliču (1957–1973) poučeval glavni in stranski predmet kontrapunkt. Teoretski oddelek je s predpisanim predmetnikom usposabljal pedagoge za poklic že po srednji stopnji, saj so imeli poleg harmonije I in II še metodiko glasbenega pouka, razredne nastope, dirigiranje, partiturno igro, folkloro in glasbeno zgodovino. Daljši čas sta na tem oddelku poučevala Janez Bole in Radoslav Hrovatin. K razvoju na področju solfeggia je ogromno prispeval Maks Jurca, ki je leta 1985 skupaj z Jurijem Gregorcem pripravil učbenik *Osnove teorije glasbe in enoglasni solfeggio*, dve leti pozneje pa še 300 ritmičnih vaj.

Od leta 1957 sta na srednji stopnji poučevala še Samo Vremšak (do 1963), ki ga je nasledil Pavel Mihelčič. Ta je zaradi izkušenj iz Pariza to področje obogatil z novimi pristopi in metodami.

Leta 1957 je nauk o inštrumentih in partiturno igro predaval Jakob Jež, in to vse do leta 1970. Ko je šolo zapustil Pavel Mihelčič, zaradi bolezni pa harmonijo in kontrapunkt (glavni in stranski predmet) nehal poučevati Bogdan Habbe, je nastala vrzel, ki jo je leta 1983 zapolnil Tomaž

Habe. Ker je primanjkovalo pedagogov, je bil njegov delovnik daleč nad obvezo (harmonija, kontrapunkt, solfeggio). Že naslednje leto se mu je pridružil Janez Osredkar, kasneje pa še Maks Strmčnik. Ta tim je uspešno razvijal področje teoretičnih znanj.

Zaradi spremembe učnega načrta in normativov je bila potrebna širitev, ki smo jo reševali s honorarnimi sodelavci (F. Slabe, B. Karlin in drugi), vse do vzgoje lastnih kadrov. Z ustanovitvijo oddelka za jazz in zabavno glasbo (1992/1993) se je strokovno-teoretičnemu oddelku pridružil tudi Aleš Strajnar, diplomirani skladatelj, ki je poučeval tudi jazz kitaro.

Leta 1985 je postal vodja strokovno-teoretičnega oddelka, vodja mešanega zbora in simfoničnega orkestra Tomaž Habe. Iz njegovega razreda so izšli profesorji solfeggia Dušan Bavdek (poučeval v letih 1994–2004), Ambrož Čopi (1996–1999), Vitja Avsec (od 1999), Črt Sojar Voglar (od 2001) ter Marijan Mlakar (2008–2019). Krajši čas sta delovali še Urška Pompe (1998–2000), eno leto tudi Larisa Vrhumc (1999–2000).

Odločilno za razvoj oddelka je bilo ravnateljjevanje prof. Francija Okorna, ki je spodbujal in ustvaril razmere za nastanek novih učbenikov za solfeggio (1–4), harmonijo in kontrapunkt ter nauk o glasbi 1–4. To idejo sta uresničila Janez Osredkar in Tomaž Habe.

Oba sta vodila številne seminarje, študijske skupine, pripravila izpitni katalog, oblikovala formular in koncept sprejemnih preizkusov, sodelovala pri pripravi učnih načrtov, vse od uvedbe mature pa pripravljala maturitetne teste za glasbo in bila člana RIC – komisije za področje glasbe. Prof. Osredkar je poučeval teoretski oddelek (A-smer), medtem ko so harmonijo predavali še Dušan Bavdek, Ambrož Čopi, Vitja Avsec in Črt Sojar Voglar.

Ker je več predavateljev odšlo na ljubljansko akademijo za glasbo, se je v letu 2002 oddelku pridružil še prof. Peter Šavli, ki je po Habetu prevzel tudi četrte letnike kontrapunkta (B-smer). Vrsto let uspešno poučuje solfeggio tudi Katarina Pustinek Rakar (od leta 2003) Po končanem študiju kompozicije in dirigiranja se je oddelku uspešno pridružila Katarinina učenka Helena Vidic Lesjak (od leta 2003).

Po odhodu dirigenta in muzikologa Tomaža Faganela (tudi partiturna igra in dirigiranje) leta 1986 sta glasbeno zgodovino honorarno poučevala zunanja sodelavca Cvetko Budkovič in Darja Frelih. Partiturno

igro z osnovami dirigiranja je v tem času uspešno poučeval dirigent prof. Franc Rizmal, ki je vrsto let vodil tudi šolski simfonični orkester, poučeval violino, komorno igro, občasno tudi solfeggio. Velika pridobitev za šolo in predmet glasbena zgodovina je bila Jasna Blažič Primožič, predana predavateljica, ki zna animirati dijake.

Na šoli je vseskozi deloval pevski zbor; v času Janeza Boleta (1954–1980) v dekliški in mešani zasedbi, od leta 1981 do 1986 je zbor vodil Tomaž Faganel, 1986 je dekliški zbor vodila Majda Hauptman, leta 1990 do upokojitve pa je Tomaž Habe prevzel mešani zbor. Eno šolsko leta ga je vodil Peter Šavli. Vrh je zbor dosegel 1994 kot absolutni zmagovalec na tekmovanju pevskih zborov v Zagorju.

Ker je vodenje oddelka vključevalo tudi poučevanje nauka o glasbi na glasbeni šoli, ne smemo pozabiti pedagoginj, ki so na tem področju pustile največji pečat: Mihela Jagodic (tudi vodja otroškega pevskega zbora), Božena Karlin, Darka Repše, Majda Hauptman, Adrijana Prošek in Janja Dragan. Zadnja leta pa je zelo uspešna Marta Sojar Voglar, ki ob nauku o glasbi dosega odlične rezultate tudi na zborovskem področju.

Aktivnosti in uspehi oddelka strokovno-teoretičnih predmetov se zrcalijo v usmeritvah aktualnih ravnateljev. V obdobju prof. Matije Tercelja in mag. Francija Okorna sta bili v ospredju metodična in vsebinska zasnova strokovno-teoretičnih predmetov in priprava učbenikov. Obdobje ravnateljavanja prof. Tomaža Buha odraža skrb za ravnotežje med pedagoškimi in koncertnimi dejavnostmi, vzpostavitev glasbene gimnazije z maturo in desetletja prizadevanj za gradnjo nove šole. Obdobje prof. Dejana Prešička se je zrcalilo v uspehih na tekmovanjih, organiziranih seminarjih in promociji šole v širšem kulturnem prostoru,« sklene profesor Tomaž Habe.

Naši dijaki pri pouku spoznavajo in usvajajo zakonitosti glasbene umetnosti, združujejo naravni umetniški občutek in strokovno znanje. Poglobljen uvid v glasbenoteoretične discipline jim omogoča uspešen študij na različnih akademijah, doma in v tujini. Po opravljeni maturi nadaljujejo študije na smereh: kompozicija in glasbena teorija, dirigiranje, zborovsko dirigiranje, glasbena pedagogika, sakralna glasba, muzikologija, nekateri tudi na smeri glasba na pedagoški fakulteti.

V pouk vključujemo ustvarjalne in improvizacijske elemente, s katerimi dijake spodbujamo k ustvarjalnosti in medpredmetnemu povezovanju vseh

pridobljenih znanj. Z njihovimi skladbami – zdaj že tradicionalno – počastimo konec šolskega leta in državni praznik. Omeniti velja, da je bilo več del dijakov tudi nagrajenih na različnih natečajih za novo zborovsko delo. Dijaki so zelo uspešni tudi na tekmovanjih iz solfeggia *TEM SIG*.

Skupna prizadevanja in predanost glasbi so na naši šoli ustvarili zavidljivo pedagoško raven. Z novo šolo, za katero gre velika zahvala ministrstvu za šolstvo in predvsem nekdanjemu ravnatelju, prof. Tomažu Buhu, pa smo vsi skupaj pridobili odlične prostorske in materialne razmere, ki nam vsem omogočajo prijetno delovno okolje.

Ob visoki obletnici želim vsem kolegom veliko elana in pedagoške zagnanosti!

Vitja Avsec, prof.

Vodja Oddelka za strokovno-teoretične predmete organizacijske enote
Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za jazz in zabavno glasbo organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za jazz in zabavno glasbo organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.

FLEISCHMAN PRIMOŽ – saksofon

GABRIČ JANEZ – bobni

GLODIČ VELJKO – klavir

JARH DAVID – trobenta

KOTAR KLEMEN – saksofon, osnove improvizacije

KREČIČ ALEKSANDRA – petje

LUNDER IGOR – kitara, skupinska igra

MATKOVIČ IGOR – trobenta, skupinska igra, glasbena tehnologija

MLAKAR MARIJAN – klavir d. p.

MODER JANI – kitara

MUCK NANČA – petje

PERIGOJ TJAŠA – saksofon

RENDLA ALEŠ - bobni

SMERKOL MATEVŽ – kontrabas, zgodovina jazza, teorija jazza in osnove improvizacije

SMOLEJ KLEMEN – kitara

STANISAVLJEVIĆ MILAN – klavir, klavir d. p.

ŠPACAPAN IVAN – petje

ŽGAJNER VID – pozavna, big band

Oddelek za jazz in zabavno glasbo na našem konservatoriju kot eni največjih državnih ustanov glasbenega šolstva v Sloveniji pomembno bogati tudi sicer zelo barvito ustvarjalno glasbeno in plesno pedagoško delo. V šolskem letu 2019/2020 se izobražuje 78 dijakov, ki jih poučuje 19 profesorjev v jazzovskih predmetih, kot so trobenta, saksofon, bobni, petje, klavir, kitara, pozavna in kontrabas, ter strokovno-teoretičnih in glasbenopraktičnih predmetih, kot so teorija jazza z osnovami aranžiranja, zgodovina jazza, glasbena tehnologija, dopolnilni predmet klavir, skupinska igra, big band in osnove improvizacij.

Ustanovitev oddelka je pred leti zahtevala veliko zavzetosti in vizije. Gledano z današnje perspektive je šlo za izviren in velikopotezen projekt tudi v evropskem prostoru, ki je bil tudi dobro izpeljan. Soustanovitelj in dolgoletni vodja oddelka za jazz in zabavno glasbo profesor Matevž Smerkol:

»Dne 16. februarja leta 1990 je v uradnem listu izšel sklep o ustanovitvi nove izobraževalne smeri z imenom 'smer C', ki omogoča izobraževanje glasbenika jazza in zabavne glasbe. Ta sklep je rezultat desetletnega dela pobudnikov, ki so si prizadevali, da bi tudi tisti glasbeniki, ki se ukvarjajo z drugo glasbo razen 'resne', imenovane tudi 'klasična', v šolskem sistemu dobili pomoč in temelj za svojo strokovnost. V izvoru pobude je ležala torej želja po izboljšanju kakovosti tako imenovane zabavne glasbe, ki pa je bila v Sloveniji vedno tesno povezana z jazzom.

Hkrati s tem dogajanjem smo morali sestaviti primeren predmetnik in učne načrte, ki so morali prestati verifikacijo na Zavodu za šolstvo RS. Naslednji korak je bil zagotoviti ustrezno izobražene pedagoge, ti pa so prihajali izključno iz visokih šol jazzovske smeri iz tujine.

Ker so tudi ustrezni prostori za pouk eden temeljnih pogojev za začetek dela, je novoustanovljeni oddelek za jazz in zabavno glasbo začel delovati prvega septembra 1992, takrat se je na podlagi uspešno opravljenega sprejemnega izpita vpisalo prvih 25 dijakov.

Nosilec tega izobraževanja je bila Srednja glasbena šola v Ljubljani, vendar je jazzovski strokovni del pouka izvajala v ta namen ustanovljena Srednja glasbena šola Društva slovenskih glasbenikov.

Prvo šolsko leto je pouk potekal v prostorih na Poljanski cesti, že naslednje leto pa smo se na povabilo direktorja SGBŠ gospoda Tomaža Buha preselili v prostore na Vegovi 5.

Naši dijaki so kar prekipevali od navdušenja, želje do izobrazbe in entuziazma. Z novo smerjo izobraževanja smo Slovenijo namreč odprli Evropi, pravzaprav vsemu svetu. V prvih letih so se k nam vpisovali tudi že dejavni glasbeniki, ki so si hoteli poglobiti znanje.

V naslednjih letih se je bilo treba kar resno boriti za interese oddelka za jazz. Dosegli smo, da so imeli vsi naši učitelji ustrezno strokovno izobrazbo, da so nam dovolili sprejemne izpite in s tem vpis vsako leto, kar ni bilo kar samoumevno, in končno, da je tudi smer C z novim nazivom modul C postala del splošne mature iz glasbe.

V vseh teh letih našega delovanja je oddelek za jazz in zabavno glasbo izobrazil res veliko število mladih glasbenikov, ki danes odločilno vplivajo na svet glasbe v Sloveniji pa tudi v tujini. Omogočili smo jim izobrazbo, s tem pa tudi delo in kruh. To pa pravzaprav ni tako malo.«

Številni nekdanji dijaki so danes akademski glasbeniki, nekateri od njih so pomladili naš profesorski kader. Večinoma so diplomirali v tujini, na evropskih in ameriških akademijah za jazz, kar vidim kot posebno obogatitev in prenašanje mednarodnih izkušenj na bodoče mlade kolege.

Zadnja leta poteka mednarodna izmenjava dijakov in profesorjev v Evropski uniji. Projekt izvajajo profesorji Jani Moder, Igor Matkovič in Klemen Kotar, po potrebi pa sodelujejo tudi drugi. To nam omogoča videnje vsebin in primerjavo. Profesor Jani Moder pri tem navaja: *»Leta 2017 smo bili uspešni na evropskem razpisu Erasmus plus KA2. V mreži je pet partnerskih šol (Nemčija, dve na Finskem, Nizozemska in Latvija). V šolskem letu 2018/2019 smo začeli dvotedenske izmenjave dijakov, načrtovana pa so tudi najmanj za prihodnji dve leti. Pridobili smo tudi dodatna evropska sredstva za mobilnost KA1. Dijaki, ki so že bili na izmenjavi, so bili vsi izjemno navdušeni. V sklopu*

izmenjav lahko usvojijo določena nova znanja in pridobijo poznanstva, ki jim bodo koristila v karieri.«

Prijetno je opažanje, da maturanti večinoma opravljajo sprejemne izpite na več akademijah. Ker so povsod praviloma uspešni in zaželeni, si lahko tako rekoč izbirajo, kje bodo nadaljevali šolanje. To je po mojem mnenju najlepši dokaz zavzetega in kakovostnega dela naših profesorjev.

Marijan Mlakar, prof.
Vodja Oddelka za jazz in zabavno glasbo
organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za balet organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za balet organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.

CESTNIK TEHOVNIK VESNA – zgodovina plesa, stilni plesi

KOUZNETSOV LEONID – klasični balet, repertoar

PAVLIČ TANJA – klasična podržka in repertoar, SPT, karakterni plesi

POTOKAR BARBARA – klasična podržka in repertoar

RIBIČ MARINKA – klasični balet

SELAN MATEJ – klasični balet

Po končanem šolanju na ljubljanski srednji baletni šoli sem opravila avdicijo za baletno plesalko v SNG Opera in balet v Ljubljani in dobila priložnost, da sem lahko živela svoje otroške sanje. Po dvajsetih letih plesanja sem se vrnila v šolo v vlogi učiteljice baleta in morala sem se spoprijeti s težavami, ki so bile zame dokaj nove.

Po glavi so mi rojila vprašanja: »Kako predstaviti balet mlademu baletnemu plesalcu, ki se razvija? Kaj storiti, da bo predmet cenil in spoštoval? Na kakšen način načrtovati delo, da bo vsebina čim bolj zanimiva?« Pa tudi: »Kaj se dogaja z mladostniki? Kakšne so posledice pubertete? Kako vse spremembe obrniti njim v korist?«

Ko se mladostnik odloča za baletno šolanje in plesno pot, ne razmišlja o ovirah, ki mu jih povzroči odraščanje. Ne zaveda se, kakšni telesni naporji so pred njim. Tudi pritiski in stiske, ki so sestavni del odraščanja in oblikovanja lastne identitete, lahko povzročajo težave.

Poklicna pot baletnega plesalca je prepredena z naporji vrhunskih športnikov, zahtevami, da je treba biti uspešen za vsako ceno, ves čas pod pritiskom zaradi telesnega videza in vitkosti. Zaradi vseh teh naporov pogosto otopi odnos do telesnega in čustvenega zdravja. Tudi socialna zrelost se premalo razvije.

Baletni plesalci si v srednji šoli svoj jaz šele razvijajo in oblikujejo. Učijo se zavedanja sebe, svojega telesa in izražanja čustev. V tej dobi se dogajajo velike telesne in duševne spremembe in to je čas negotovosti za vse. Ko učitelju uspe aktivirati čustva in voljo mladega plesalca in ko se vzpostavi dialog sodelovanja, se vrata za razvoj obeh odprejo. To je čas sprejemanja, dajanja, iskrenosti in čas vzajemnega učenja.

Učitelji baletnega oddelka se zavedamo, da sta spodbujanje in usmerjanje mladega baletnega plesalca k sprejemanju odgovornosti zase in za svoje zdravje najboljša popotnica za njegov razvoj.

Skupni cilj je izšolati plesalce, ki so ne le tehnično in telesno zmogljivi, temveč tudi umsko, čustveno in socialno pripravljeni za plesni svet. Želimo, da postanejo takšni, kakršni so lahko, da postanejo umetniki in ne le virtuozi telovadci. V naše delo je vključeno oblikovanje veščin, kako naj se učijo, učimo jih sposobnosti sprejemanja odgovornosti za treninge, prehranjevalne navade, da so odprti za dialog in sodelovanje.

Odgovor, da je naše delo pravilno usmerjeno, se kaže v seznamu naših dijakov, ki so po končanem šolanju uspešno nadaljevali svojo plesno pot. V zadnjih desetih letih so nadaljevali študij na plesnih akademijah: The Rudra Bejart's school Lausanne, Codarts Rotterdam – University of the Arts, Munich International Ballet School, in v gledališčih: SNG Opera in balet Ljubljana, Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca na Reki, Balletto di Verona, ter plesnih skupinah: Jeune Ballet de France iz Cannesa, Batsheva Dance Company iz Tel Aviva, Kibbutz Contemporary Dance Company II iz Tel Aviva in še bi lahko naštevala.

V plesnem svetu pa žal ni prostora za vse, ki uspešno končajo šolanje. Vemo, da plesalci s šolanjem na baletni šoli razvijajo samodisciplino in vztrajnost, ki sta pomembni in potrebni tudi za učenje in razvijanje na drugih področjih. Plesno izobraževanje omogoči dijaku pridobiti izkušnje, ki pomagajo njegovemu osebnemu razvoju. Veliko naših dijakov uspešno nadaljuje študij v smereh, ki so zunaj plesa. Je pa dragocena njihova povezanost z baletom in umetnostjo.

Trudimo se, da bi bila baletna umetnost v Sloveniji bolj prepoznavna in cenjena, zato sem prepričana, da s širjenjem izobraževanja mladih baletnih plesalcev, ki prevzemajo odgovornost za svoj razvoj in razvoj družbe, bogatimo tudi razvoj baletne kulture in kulture na splošno.

Marinka Ribič, prof.
Vodja Oddelka za balet organizacijske enote
Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za splošno izobraževalne predmete organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Oddelek za splošno izobraževalne predmete organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL. Vir: KGBL.

BANKO JAKA – fizika, labor. vaje

DOLGAN ANA – slovenski jezik

KASTELIC MILAN – likovno snovanje

KOCJANČIČ JANA – nemški jezik

mag. KOSTELEK CVITKOVIČ MOJCA – angleški jezik

KOVAČIČ JANKO – filozofija

KRENKER MARINKA – angleški jezik, nemški jezik

LAZAR JANA – športna vzgoja

MAROLT DARINKA – zgodovina, geografija, TMK

mag. PODVORNIK NUŠA – psihologija

ROŽIČ ANJA – matematika, informatika

mag. SILADI NATAŠA – matematika

SOTLER WEDAM MARUŠA – biologija

ŠPAROVEC TINA – športna vzgoja

ŽELEZNIK JANOŠ – slovenski jezik

Moj spomin na Srednjo glasbeno in baletno šolo Ljubljana seže v leto 1985, ko sem kot mlada prof. zgodovine postopoma začela spoznavati življenje in delovanje šole. Še danes pravim, da mora miniti kar nekaj let, da lahko resnično začutiš to šolo, ker je drugačna od drugih.

V tistem obdobju je veljal Zakon o usmerjenem izobraževanju, ki je odpravil gimnazijo in končno ocenjevanje znanja. Kandidati so ob zaključku izobraževanja dobili diplomo, ki je dokazovala, da so opravili vse obveznosti po izobraževalnem programu.

Če pogledamo takratni predmetnik, vidimo, da so bili družboslovnim predmetom, ki so jih imeli dijaki šole od ustanovitve srednje glasbene šole leta 1953 ter nato Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje, dodani še naravoslovni. Pouk naravoslovnih predmetov (matematika, fizika, kemija, biologija) je potekal na Srednji elektrotehniški šoli Ljubljana. Začetek pouka ob 7.30 je pomenil, da smo bili tudi na SGBŠ z urnikom vezani na prezgodnji začetek, ker so dijaki glede na urnik prihajali oz. odhajali na pouk na Vegovo ulico 4.

S spremembami Zakona o usmerjenem izobraževanju in Pravilnika o preverjanju in ocenjevanju znanja je bila uvedena možnost zaključka izobraževanja z zaključnim izpitom. Tako so morali dijaki zaključni izpit iz dveh predmetov prvič opravljati leta 1991, na SGBŠ slovenščino ali tuji jezik in glavni predmet. Naslednje leto je zaključni izpit obsegal štiri predmete, in sicer slovenščino, tuji jezik in dva izbirna predmeta izobraževalnega programa, konkretno na SGBŠ sta bila to glavni predmet in solfeggio. Ustni del vseh treh oz. štirih izpitov so dijaki opravljali v enem dnevu v juniju. Ispiti iz inštrumentov so bili javni in so potekali skoraj vsak večer v maju in juniju. Je pa zanimivo, da so lahko dijaki četrtega letnika pred začetkom zaključnih izpitov opravljali tudi popravne izpite. Ob uspešno opravljenih izpitih so lahko že v spomladanskem roku pristopili tudi k zaključnim izpitom.

Že v osemdesetih letih 20. stoletja so se na univerzi začele tudi pobude, da je treba ponovno uvesti maturo. S sprejetjem Zakona o visokem šolstvu leta 1993, ki je dovoljeval vpis na univerzo le z opravljeno splošno maturo, je morala šola uvesti nov program – najprej pod imenom glasbena gimnazija, ki se

je začel izvajati v šolskem letu 1996/1997, od šolskega leta 1999/2000 pa se program imenuje umetniška gimnazija. S tem je bilo omogočeno nadaljnje izobraževanje na univerzi, katere del je tudi akademija za glasbo. Z uspešno opravljeno splošno maturo pridobi kandidat srednjo izobrazbo in tako možnost vpisa na kateri koli univerzitetni ali strokovni študij. Kar nekaj dijakov SGBŠ je po uspešno opravljeni splošni maturi nadaljevalo izobraževanje na različnih fakultetah ali strokovnih šolah. V letu 1994 je bila na vzorcu srednjih šol izpeljana poskusna matura, na ravni celotne države je bila v Sloveniji ponovno uvedena v šolskem letu 1994/1995, na srednji glasbeni in baletni šoli pa so dijaki prvič opravljali splošno maturo v šolskem letu 1999/2000.

Vsi maturanti prvih dveh generacij so uspešno opravili maturo, podobno uspešnost pa lahko opazimo tudi pri naslednjih generacijah. Vsako leto približno 95 odstotkov dijakov maturo uspešno opravi v spomladanskem roku. Dijaki se lahko pripravljajo na obvezne (slovenščina, matematika, tuji jezik) in izbirne (glasba, zgodovina in drugi tuji jezik) maturitetne predmete. Maturitetni predmet glasba, če navedem samo primer za petje ali inštrument, je sestavljen iz naslednjih predmetov: petje ali inštrument, solfeggio, zgodovina glasbe in glasbeni stavek. Lahko opazimo, da opravljajo dijaki umetniške gimnazije v bistvu več kot petpredmetno maturo. Pisni del izpita glasba se opravlja v sklopu pisnih izpitov po razporedu koledarja splošne mature in obsega 30 odstotkov skupne ocene, razpored za maturitetne nastope pa pripravi Državni izpitni center.

Glede na to, da umetniška gimnazija spada med strokovne gimnazije, je tudi predmetnik temeljnih splošnih predmetov okrnjen (manjše število ur v primerjavi s predmetnikom splošnih gimnazij). Profesorji teh predmetov s trdim in požrtvovalnim delom pripravimo dijake na maturo, saj vemo, da večino časa namenijo igranju inštrumentov.

Število dijakov SGBŠ se je povečevalo, tako da sta se v šolskem letu 2001/2002 v prvi letnik vpisala dva razreda. Do selitve na Lžansko cesto 12 smo imeli šest ali sedem razredov, več jih zaradi prostorske stiske nismo mogli imeti. Pouk splošnih predmetov je potekal v treh učilnicah v prvem nadstropju na Vegovi 7 in v dveh učilnicah skupinskih strokovnih predmetov v pritličju. Pouk športne vzgoje je potekal v baletni dvorani na Turjaški ulici 2, nasproti NUK-a. Dijaki so bili ves čas pouka v enem razredu, tako da smo profesorji vsako uro odhajali v drug razred. Zaradi prostorske stiske je imel nekaj let en razred pouk celo v učilnici za nauk o glasbi na Gosposki ulici 8. Prostorske stiske je bilo konec s šolskim letom 2008/2009, ko smo se preselili na novo lokacijo, na Lžansko 12, kjer imamo idealne razmere za

izobraževanje mladih umetnikov.

Od šolskega leta 2008/2009 vpisujemo po dva oddelka rednih dijakov, tako da se je v šolskem letu 2016/2017 število dijakov, ki redno obiskujejo program umetniške gimnazije, prvič povzpelo čez 200.

Ob najpomembnejšem delu – izobraževanju in vzgoji dijakov za uspešno opravljeno maturo in nadaljnje uspešno delo in življenje – pa oddelok splošnoizobraževalnih predmetov skrbi tudi za organizacijo strokovnih ekskurzij ter kulturnih in športnih dni. Vsako leto se veliko dijakov udeleži regijskih in državnih tekmovanj iz slovenščine, matematike, tujih jezikov, zgodovine, fizike in športne vzgoje, zato menim, da je prispevek profesorjev oddelka splošnoizobraževalnih predmetov umetniške gimnazije k oblikovanju mladega glasbenika ali baletnega plesalca velik.

Darinka Marolt, prof.

Vodja Oddelka za splošno izobraževalne predmete
organizacijske enote Srednja glasbena in baletna šola KGBL

Predavatelji Višje baletne šole 2019/20

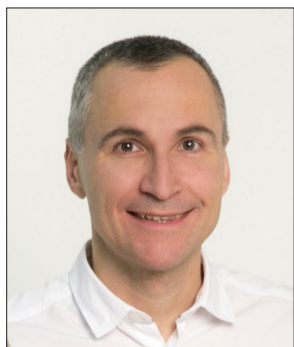
Jernej Bizjak

Klemen Bojanovič

Vesna Cestnik Tehovnik

mag. Dejan Cvitkovič

mag. Agneza Florjančič

Tina Hribar

dr. Tanja Kajtna

dr. Bara Kolenc

Kaja Lomovšek

Jani Muha

Matej Plevnik

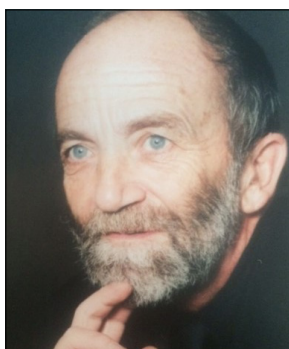
dr. Vesna Podgornik

*mag. Lidija Podlesnik
Tomašikova*

mag. Nuša Podvornik

dr. Vladimir Pogačnik

Urša Rupnik

Matej Selan

dr. Tomaž Simetinger

dr. Leon Stefanija

mag. Uršula Teržan

*mag. Marina
Vodopivec*

**PREDAVATELJ –
NOSILEC PREDMETA**

PREDMET

Bizjak Jernej, prof.

- Svetovni koreografski viri
- Osnove koreografije
- Sodobne plesne tehnike

**Cestnik Tehovnik
Vesna, prof.**

- Karakterni in ljudski plesi
- Starinski plesi

mag. Cvitkovič Dejan

- Informacijsko-komunikacijska tehnologija
- Sporazumevanje, vodenje, poslovanje

**mag. Florjančič
Agneza**

- Strokovna terminologija v francoskem jeziku

Hribar Tina, prof.

- Teorija glasbe

dr. Kajtna Tanja

- Psihologija osebnosti, učenja in plesa

dr. Kolenc Bara

- Koreografska delavnica

Muha Jani, dr. med.

- Anatomija, fiziologija in teorija gibanja

Pavlič Tanja, prof.	• Koreografska delavnica• Koreografija za otroke• Osnove koreografije• Repertoar
dr. Plevnik Matej	• Anatomija, fiziologija in teorija gibanja
dr. Podgornik Vesna	• Osnove pedagogike in didaktike
mag. Podlesnik
Tomašikova Lidija	• Starinski plesi
mag. Podvornik Nuša	• Psihologija osebnosti, učenja in plesa
dr. Pogačnik Vladimir	• Strokovna terminologija v francoskem jeziku
Rupnik Urša, prof.	• Sodobne plesne tehnike• Koreografija za otroke• Koreografske delavnice
Selan Matej, prof.	• Klasični balet 1• Klasični balet 2• Metodika plesa in baleta• Duetni plesi• Repertoar
dr. Simetinger Tomaž	• Karakterni in ljudski plesi
dr. Stefaniya Leon	• Zgodovina plesa in glasbe
mag. Teržan Uršula	• Koreografska delavnica
mag. Vodopivec
Marina	• Sporazumevanje, vodenje in poslovanje
Lomovšek Kaja, prof.	• Korepeticije
Bojanovič Klemen	• Korepeticije

Knjižnica, administrativno in tehnično osebje KGBL

Knjižnica, administrativno in tehnično osebje KGBL. Vir: KGBL.

PRIIMEK IN IME	DEL. MESTO	SEDEŽ
Panjan Helena	višja knjižničarka	Ižanska 12
Manček Mojca	bibliotekarka	Ižanska 12
Tekavec Vanda	poslovna sekretarka	Ižanska 12
Bosnić Amela	tajnik VIZ. 6	Ižanska 12/Vegova 7
Grom Orešič Sabina	računovodstvo	Ižanska 12
Cigrovski Boris	računovodstvo	Ižanska 12
Novak Nataša	računovodstvo	Ižanska 12
Keber Janja	administrator	Ižanska 12
Setnikar Greiser Barbara	referent VBŠ	Ižanska 12

Tehnično osebje KGBL. Vir: KGBL.

PRIIMEK IN IME	DEL. MESTO	SEDEŽ
Igor Podlogar	hišnik, vzdr. učne tehnologije	Ižanska 12
Suhadolec Marjan	hišnik	Vegova 7, Ižanska 12
Zabret Branko	hišnik	Ižanska 12
Bašić Aida	čistilka	Ižanska 12
Bašić Zemira	čistilka	Ižanska 12
Čoralić Zinajda	čistilka	Ižanska 12
Ćuskić Almaze	čistilka	Ižanska 12
Hafizović Esma	čistilka	Ižanska 12/Vegova 7
Halilović Hava	čistilka	Ižanska 12/Vegova 7
Petrović Snežana	čistilka	Ižanska 12
Šestan Hasnija	čistilka	Ižanska 12
Avramović Slavka	čistilka	Ižanska 12
Frišek Božo	čistilec, vratar	Ižanska 12
Janežič Jože	čistilec, vratar	Ižanska 12